Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2002. VII. évfolyam, 8. szám

A világosság titkai
Új rózsafüzér-titkok (3. o.)

Hűség és felelősségvállalás
Egyházmegyei családtalálkozó Munkácson (4. o.)

Hit és Fény
Közösségek, kiknek szívében az értelmi fogyatékos emberek állnak (6. o.)

Szeretetben szolgálni a szegényeket
Idősek napközi otthona és melegedő Munkácson (7. o.)

Kárpátalja nagy vértanúja
Orosz Péter püspök mártíromsága (10-11. o.)

Azok a názáreti évek...
Hogyan élt a Szent Család? (14-15. o.)

A pásztorok ajándéka
Milyen ajándékot vár tőlünk az Isten? (17. o.)

A negyedik napkeleti bölcs
Artaban története (18. o.)

Karácsonyi népszokások
Finom mézeskalácsrecept (19. o.)

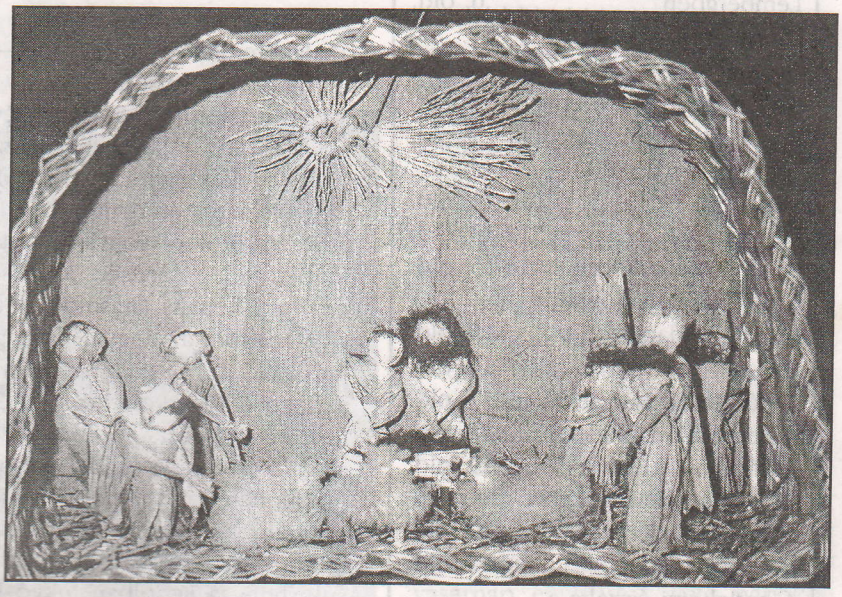

Minden kedves Olvasónknak áldott, kegyelmekkel teljes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk szeretettel!

Az Új Hajtás Szerkesztősége

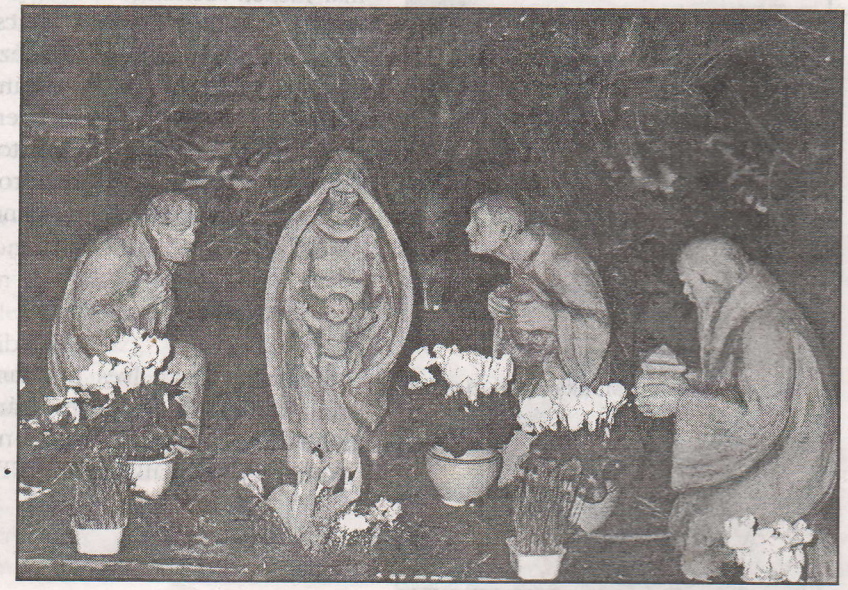

A TARTALOMBÓL:

Isten zörget a világon . . . .2. old.
2003 – a Rózsafüzér éve . .3. old.
Egyházmegyei családtalálkozó
Munkácson . . . . . .4. old.
Imaoldal . . . . . .5. old.
Hit és Fény találkozó
Lembergben . . . . . .6. old.
Szeretetben szolgálni a
szegényeket . . . . . .7. old.
„Mikor láttunk jövevénynek?" 8. old.
Lesz-e idén karácsonyunk? 9. old.
Kárpátalja nagy
vértanúja . . . . . .10-11. old.
Hírek . . . . . .12-13. old.
Azok a názáretiévek... .14-15. old.
Katolikus Pedagógiai
Napok Budapesten . . . . .15. old.
Szentek . . . . . .16. old.
A pásztorok ajándéka . . .17. old.
A negyedik napkeleti bölcs 18. old.
Karácsony – újév . . . . . .19. old.
Témák a gyereknevelés
művészetéből 5. . . . . .20. old.
Bibliai versek... . . . . .21. old.
A betlehemi éjszaka a
művészek szemével . .22-23. old.
Mesék . . . . . .24-25. old.
Életige 2002. december . .26. old.
Keresztrejtvény . . . . . .27. old.
Humor . . . . . .24. old.

A címlap és a 17-19. oldalak képeit Bágya Ferenc készítette.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Cserbánics Adrienn, Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
a Povch nyomdában, Ungváron

Isten zörget a világon

„Mária megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta és jászolba fektette, mert nem jutott neki hely a szálláson." Szent Lukács ilyen szűkszavúan tudósít a nagy eseményről. „Heródes király idejében a júdeai Betlehemben megszületett Jézus..." közli Szent Máté evangélista. „Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban Fia által szólt hozzánk, akit a mindenség örökösévé tett, hiszen a világot is általa teremtette." (Zsid 1,1-2) – olvassuk a Zsidókhoz írt levél első sorait karácsony ünnepi miséjén.

Három híradás a Fiú születéséről. Három kijelentés a megtestesülésről. Az evangélisták a történelmi mozzanatot ragadják meg: „a júdeai Betlehemben" „jászolba fektette"; a Zsidókhoz írt levél szerzője azonban az idő fölötti esemény – a Fiúisten öröktől fogva születik Atyjától – időbeni megjelenését. Karácsony ünnepéhez ez a kétfajta látásmód illik. A háttérben a „Mennyből az angyal" hangzik; pásztorok indulnak az Újszülött köszöntésére, a jóakaratú embereket eltölti a béke, a háromkirályok imádásra érkeznek, de ott van már a gyilkosságra készülő Heródes is. Ezen utóbbi nem feledteti, hogy az idillinek látszó esemény a valóságos világban zajlik. A Zsidókhoz írt levélben ugyanakkor azt olvassuk, hogy a jászolban fekvő Kisded az élő Isten Fia, akit az angyalok imádnak (1,6). Karácsony nem egyenlő a pásztorjátékkal, kántálással, emelkedett hangulattal, hanem mindezek hátterül szolgálnak ahhoz a súlyos kijelentéshez, ami az ünnepi szentmisén hangzik el: „És az Ige testté lőn, és miköztünk lakozék" (Jn 1,14). A liturgia mindig így ünnepli Karácsony titkát: az éjféli misén és a pásztorok miséjén a történelmi mozzanatra koncentrál („Augusztusz császár elrendelte...; Menjünk Betlehembe"); az ünnepi szentmisén azonban az esemény idő fölötti jellegét, isteni titkát domborítja ki a már idézett szentírási szakaszokkal (Zsidókhoz írt levél, Szent János evangéliuma). Igazából az egész karácsonyi ünnepkörön végigvonul ez a kettősség: a történelmi események felidézése a maguk konkrétságában (pl. betlehemi gyermekgyilkosság, Szent István vértanú), s az ezeken való el-elgondolkodás, elmélkedés (teológia!) a hit szemével.

Szedő Dénes

Karácsony

Karácsony.
A három-
egy Isten
zörget a
világon.

Karácsony.
Hiában!
Nagy hóban
teng az én
Királyom.

Karácsony.
Megszánom:
Fordulj be,
jobb lesz, itt
énnálam.

(egy kiadatlan verse)

Mennyi személyes mozzanatot figyelhetünk meg a Születés körül: szállás-keresés, köszöntések (pásztorok), imádás, figyelmeztetés (bölcsek), menekülés (József) stb. Ez mind-mind hozzátartozik a megtestesüléshez:

A három-
egy Isten
zörget a
világon.

S mennyi személyes mozzanatot vihetünk bele családunk, közösségünk karácsonyába (sütés, főzés, ajándékozás, szentáldozás, rokonlátogatás). Ezek mind-mind arra valók, hogy a nálam is zörgető Isten Fiának azt mondhassam: „FORDULJ BE, JOBB LESZ, ITT ÉNNÁLAM."

Hidász Ferenc OFM
püspöki helynök

2003 - A RÓZSAFÜZÉR ÉVE

A Szentatya 2002. október 16-án, péteri szolgálata 25. évének megkezdésekor a szokásos szerdai kihallgatás végén a hívek jelenlétében aláírta a „Rosarium Virginis Mariae" (Szűz Mária rózsafüzére) kezdetű apostoli levelet. Kifejezésre juttatta azt a kívánságát, hogy ezt az imádságot különös figyelemmel értékeljék a keresztény közösségekben. Ezért a 2003-as évet a rózsafüzér évévé nyilvánította.

„A Boldogságos Szűz rózsafüzére, mely a második évezredben a Szentlélek indítására fokozatosan alakult ki, olyan imádság, melyet sok szent szeretett, és a Tanítóhivatal buzdít imádkozására. A maga egyszerűségében és mélységében most, az épp megkezdődött harmadik évezredben is nagyon jelentős imaforma, s az a rendeltetése, hogy az életszentség gyümölcseit teremje." Nagyon jól beleillik mai kereszténységünkbe, hiszen ezzel is újra felhívjuk a világ figyelmét arra, hogy Krisztus „az út, az igazság és az élet" (Jn 14,6); ő „az emberi történelem célja, az a végpont, melyre a történelem és a civilizáció vágyai irányulnak".

A rózsafüzér ugyanis – jóllehet jellegzetesen mariás imádság – lényegét tekintve Krisztusról szól. Alkotóelemeinek egyszerűségében sűrítve tartalmazza az egész evangéliumi üzenet mélységét, melynek mintegy rövid összefoglalása.

A RÓMAI PÁPÁK ÉS A RÓZSAFÜZÉR

A rózsafüzér imádkozásának több pápa is nagy jelentőséget tulajdonított: XIII. Leó, aki elrendelte közös végzését október hónapban; XXIII. János pápa a II. Vatikáni Zsinat előtt külön is kérte ezt az imát a hívektől; VI. Pál pápa a „Marialis Cultus" kezdetű apostoli levelében a Zsinat utáni időkben szólt ennek az imának az értékéről. Jelenlegi Szentatyánk nemcsak biztat erre többféle formában, hanem ő maga is naponta elimádkozza.

A RÓZSAFÜZÉR – SZEMLÉLŐDŐ IMA

Az apostoli levél rámutat arra, hogy a rózsafüzér imádság lényegében szemlélődő ima, amikor Krisztus életének a misztériumát idézzük lelkünkbe Mária köszöntésével együtt. „Amikor ugyanis misztériumról misztériumra elmélkedve elmerülünk a Megváltó életében, mindaz, amit ő tett,. mélységesen sajátja lesz a léleknek, és átformálja életét."

„A rózsafüzér mondása ugyanis nem más, mint Krisztus arcának szemlélése Máriával... A rózsafüzérrel elmélkedni azt jelenti, hogy gondjainkat rábízzuk Krisztus és az Ő Anyja irgalmas szívére."

II. JÁNOS PÁL PÁPA ÉS A RÓZSAFÜZÉR

Huszonnégy évvel ezelőtt, Szent Péter székébe történt megválasztása után a Szentatya így fogalmazott: „A rózsafüzér nagyon kedves imádságom. Csodálatos imádság! Csodálatos az egyszerűsége és a mélysége. (...) Az Üdvözlégy Mária szavainak mondása közben elvonulnak lelki szemeink előtt Jézus Krisztus életének fő eseményei. Ezen események az örvendetes, fájdalmas és dicsőséges titkok összességét adják, s eleven közösségbe kapcsolnak Jézussal – mondhatnánk – az Ő Anyjának szívén keresztül. Ugyanakkor szívünk belefoglalhatja a rózsafüzér e tizedeibe mindazt, ami egy személy, a család, a nemzet, az Egyház és az emberiség életét alkotja. Az egyéni gondokat, a felebarát, s különösen a hozzánk, a szívünkhöz közelebb állók gondjait. Így a rózsafüzér egyszerű imádsága adja az emberi élet ritmusát." S most, 24 év múltán hozzáteszi: „Mennyi kegyelmet kaptam ezekben az években a Szent Szűztől a rózsafüzér által!"

A VILÁGOSSÁG TITKAI

A rózsafüzér titkai eddig Jézus gyermekségének, szenvedésének és megdicsőülésének az eseményeit tárták a szemlélődő elé. A 2002. októberi apostoli levél e három témakörhöz hozzákapcsolja a „világosság titkait", s így Jézus nyilvános működésének fontos mozzanataival egészíti ki, teszi teljessé ezt a sajátos imát.

A mai gyakorlat szerint a hétfő és a csütörtök az örvendetes titkok napja, a kedd és a péntek a fájdalmas titkoké, a szerda, a szombat és a vasárnap a dicsőséges titkoké.

A Szentatya javaslata a világosság titkainak imádkozását illetően a következő: „Figyelembe véve, hogy a dicsőséges titkok szombaton és vasárnap egymást követő napokon vannak, s hogy a szombat hagyományosan a Mária-tisztelet napja, tanácsolhatónak látszik, hogy csütörtökről kerüljenek át az örvendetes titkok szombatra, s az így szabaddá vált csütörtök lehetne a világosság titkainak napja."

tal a béke szabadon
ılhat.
eretet örökké él, mert az örök Isten

ztrik

Te Advented

dvented volt a legszebb:
ódálatos csodavárás.
natsóhaj... s elfogadása
, kit rád bízott az Áldás.
dvented volt a legszebb:
gó szent magadbanézés.
gató, gyöngéd, szerelmes
Isten – bimbóbecézés.
dvented volt a legszebb...
gító tűz, napsugár volt,
földre csalta, kifeslette
hófehér Istenvirágot.

„Légy hűséges, és neked adom az élet koronáját”

Egyházmegyei családtalálkozó Munkácson

A társadalom alapsejtje a család, mi így mondjuk – a keresztény család. Különböző pápai és püspökkari körlevelek szólnak fontosságáról, veszélyeztetett voltáról, és arról, mennyire kell óvnunk, védenünk ezt a legszűkebb és legintimebb közösségünket. A kárpátaljai egyházmegyében is felfedezték ezt, és évekkel ezelőtt lelkes fiatalok és papok családtalálkozókat kezdtek szervezni. Tették ezt abban a reményben, hogy a kárpátaljai katolikus családok találkozhassanak, és személyes tanúságtételükkel erősítsék egymást. Ahogy teltek-múltak az évek, a kezdeti lelkesedés megcsappant, egyre kevesebben lettünk, ám bízunk benne, hogy ez megváltozik, hiszen az idei egyházmegyei családtalálkozóra kb. 50 felnőtt és majdnem 40 gyerek érkezett. Minden alkalommal reménykedünk abban, hogy többen leszünk, mint az előző években.

A 2002. október 26-án, szombaton megrendezett családtalálkozó Munkácson zajlott, és témája a házassági hűség volt. Különösen szépek és mélyek voltak a tanúságtételek; mindrendi szerzetes tartotta, aki élvezetes stílusban mesélte el azokat az eseteket, amelyekkel munkája során találkozott, és amelyek a család iránti felelősségről – vagy annak hiányáról – szóltak. Ármella nővér után egy ráti házaspár, Bíró Árpád és Marika mondta el viszontagságos, ám kegyelmekkel teli életét. Sorsuk alakulása mindannyiunkat mélyen elgondolkodtatott az igazán fontos és a fontosnak vélt dolgok közötti nagy különbségről. A Bíró házaspár előadása után kiscsoportban beszéltük meg, kinek miért fontos a család, a házastárs, és hogyan oldjuk meg a családban felmerülő konfliktusokat.

Végül egy csapi házaspár, Berczik József és Magdolna tanúságtétele hangzott el. Bevallásuk szerint nehéz volt megszólalniuk az előző két előadás után, ám őszinte beszámolójuk sok vidámságot hozott a találkozó végére.

Mialatt a felnőttek a tanúságtételeket hallgatták és beszélgettek, a gyerekek külön foglalkozáson vettek részt. Itt játék formájában szintén a család volt a téma, és sok szép munka (rajz, origami stb.) született a néhány óra alatt. A családtalálkozó agapéval zárult, és úgy tűnt, hogy mindenki visz haza valamit ebből a napból, ami majd az ő saját családját is gazdagítani fogja.

Befejezésül álljon itt néhány gondolat a Bíró házaspár előadásából.

Marika: Isten adott minket egymásnak. A párom a hibáival együtt is Isten nagy ajándéka. Ezért hálával tartozom Neki érte, és igyekszünk úgy alakítani az életünket, ahogy Ő tanította, vagyis a házasságban az a cél, hogy egymásnak odaajándékozzuk életünket, és szüntelen szeretettel a másik előrehaladásán munkálkodjunk.

Árpád: Szerintem a szeretet nem abban áll, hogy két ember egymás szemébe néz, hanem hogy egy irányba néznek. Nekünk a közös irány Isten és a családunk. Ez biztosítja az azonos erkölcsi alapot és azonos lelki igényt. Hála Istennek, ugyanaz az értékrendünk, ugyanazt tartjuk jónak, követendőnek és ugyanazt hibának... Azt nem állítom, hogy nincsenek nézeteltéréseink, rossz napjaink, de legtöbbször rövid időn belül sikerül visszaállítani életünket a régi kerékvágásba, hisz rájöttünk, hogy haragudni egymásra csak fölöslegesen elfecsérelt időt jelent... Az őszinte szavak két ember kapcsolatában csodát tehetnek.

Árpád: Hogy mit adhatunk a gyerekeinknek? A legfontosabb az, hogy érezzék a szeretetünket... A szeretet nem azt jelenti, hogy nincsenek elvárásaink. Sőt, világosan tudtukra adtuk, mi az, amit várunk tőlük, és mindig nyíltak és őszinték voltunk és vagyunk velük szemben.

Marika: A mai beszámolóra való készülődés – ami néhány estét jelentett – jó alkalom volt arra is, hogy tisztázzam magamban és megfogalmazzam, amit eddig inkább csak éreztem: életünk legnagyszerűbb vállalkozása a családunk, minden örömével és bajával együtt.

Törökné Molnár Orsolya

A címlap és a 17-19. oldalak képei Bágya Ferenc készítette.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Cserbánics Adrienn, Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
a Povch nyomdában, Ungváron

A történelmi advent csöndes, szinte jelentéktelen alakja Simeon. Talán a legfeltűnőbb e csendes emberben az Isten iránti türelme. Jóllehet, ezerszer fölment a templomba, telve várakozással: „Vajon ma teljesedik be? Ma jön el a 'karácsony'"?

Az Isten nekünk is megígérte, hogy egyszer nekünk is lesz karácsonyunk. Az ígéret mindenkinek szólt. Mégis sokunkban megfogalmazódik: „Mindig vártam valamit a karácsonytól, és a végén mégsem történt semmi, a szívem üres és dermedt maradt."

Simeon tudta, Isten csodáit nem lehet siettetni, és arról is szilárd meggyőződése volt, hogy az Isten nem hazudik. A maga idejében beteljesíti ígéreteit. Simeon nem hiába remélt. Nekünk is türelmesebbeknek kellene lennünk... Az igazi karácsony, a valódi változás ugyanis gyakran váratlan időben megy végbe!

Ernst Lange

Olykor tudni kell várni...
Életünk fele várakozás -
hangzik egy ismert szólás-mondás.
Várni és teát inni,-
tartja egy másik mondás.

Olykor tudni kell várni:
fülelni és erősen figyelni:
amíg a fák beszélni kezdenek,
amíg a csillagok visszaintenek,
amíg az erdő hallgatását megtöri.

Olykor tudni kell várni:
amíg a rózsák illatoznak,
amíg a megbocsátás kezét nyújtja,
amíg a szeretet gyümölcsöt hoz.

Olykor tudni kell várni:
amíg csend lesz körülöttünk,
amíg a csend és a hangtalanság beszélni kezd,
amíg elérkezik az idő,
amíg az ember hallgatva hallgat.
Olykor tudni kell várni,
hogy meghallgassanak.

Lothar Zenetti

Karácsonyi hitvallás

Hiszek a szeretetben.
Hiszek az Istenben, aki maga a szeretet.
Hiszek Jézus Krisztusban, aki Isten láthatóvá lett szeretete.
Hiszek a Szentlélekben, aki velünk együtt kiált: „Abba!"
Hiszem, hogy az Atya Jézus Krisztusban a Szentlélek által gyermekeivé fogadott minket.
Hiszek az Egyházban, amely eucharisztikus szeretet-közösség.
Hiszem az Evangéliumot, mely a végtelen szeretet boldog hirdetése.
Hiszek az emberekben, akiket ez a szeretet rabul ejt.
Hiszek abban a világban, melyben a keresztény szeretet által a béke szabadon megvalósulhat.
Hiszem, hogy a szeretet örökké él, mert az örök Isten a szeretet.

P. Papp Asztrik

A Te Advented

A Te Advented volt a legszebb:
csodálatos csodavárás.
Harmatsóhaj... s elfogadása
Annak, kit rád bízott az Áldás.
A Te Advented volt a legszebb:
mosolygó szent magadbanézés.
Babusgató, gyöngéd, szerelmes
fehér Isten – bimbóbecézés.
A Te Advented volt a legszebb...
Melegítő tűz, napsugár volt,
mely földre csalta, kifeslette
a hófehér Istenvirágot.

Csodálatos az Isten leereszkedése! Keresi az embert. Mekkora az ember méltósága, hogy az Isten így keresi! A világ összes gazdagsága és dicsősége nem mérhető az ember méltóságához... Uram, mi az ember, hogy ily naggyá alkottad őt? Miért vagy hű ennyire hozzá szíved szeretetével?

Egyedül csak az lenne helyénvaló, ha mi sietnénk hozzád. Bár két dolog igen lelassítja lépteinket: szemünket hályog fedi, holott világosságban élhetnénk; megesik az is, hogy lábunk lebénul, és nem tudunk Isten magasságaiba feljutni. Ezért jött le hozzánk a jóságos Úr, lelkünk orvosa a földre.

Clairvaux-i Szent Bernát

Hit és Fény találkozó Lembergben

„Isten azt választotta ki, ami a világ szerint oktalan, hogy megszégyenítse a bölcseket, s azt választotta ki, ami a világ szemében gyönge, hogy megszégyenítse az erősöket, s ami a világ előtt közönséges és megvetett, azt választotta ki az Isten."
(1Kor 1,27-28)

Nagy ünnepség volt nyáron a „Hit és Fény" közösségek számára Ukrajnában. Júliusban ünnepeltük fennállásunk 10 éves évfordulóját.

A lembergi közösségek ez év július 5. és 9. között nagy ünnepséget szerveztek Javorivban, egy Lemberg melletti kisvárosban, melyre több mint 400 vendég érkezett. Tizedik születésnapunkat együtt ünnepeltük orosz, grúz, lengyel, magyar, lett és francia barátainkkal. A találkozón elhangzott előadásokat Jean Vanier, a „Hit és Fény" fő alapítója tartotta.

Rövid beszámoló történelmünkből: 1971-ben Jean Vanier és Marie-Hélene Mathieu vezetésével szülőkből és pedagógusokból álló kis csoport szervezett zarándoklatot Lourdes-ba, kifejezetten értelmi fogyatékos embereknek, szüleik és főleg fiatal barátaik részvételével. Ebből a nagy találkozásból született a „Hit és Fény". Minden „Hit és Fény" közösség szívében az értelmi fogyatékos ember áll, akit a közösségben családja és barátai vesznek körül. Most a világon 1300 közösség létezik, több mint 70 országban. Ukrajnában az első közösséget 1992-ben alapította meg Lenya Kuspeta, egy kanadai ukrán származású nő. Ukrajnában 16 közösség létezik – Kijevben, Lembergben, Ternopolban, Kamenec-Podolszkban, nálunk, Kárpátalján pedig Huszton és Técsőn.

Az első három napot a segítőknek szervezték, előadások, beszélgetések és nem utolsósorban elmélkedések és ünneplés töltötte ki az időt. Az egész összejövetel témája igen találó volt: „Nyissuk meg szívünket a szeretetre". A találkozó megnyitóját Lembergben tartották a Nagyszínházban (az operaházban). Röviden, fényképek bemutatásával Jean Vanier elénk tárta a már sokszor hallott „Hit és Fény" történetét. Mégis, úgy tűnt, hogy megint újabb titkát, rejtélyét tárja fel a jelenlévőknek, csak az a fontos, hogy nyílt szívekre találjon. Mit jelent szeretni? Sokan nincsenek tisztában lehetőségeikkel, mit tudnak nyújtani másoknak, esetünkben gyengébb testvérünknek. Pedig ha szeretünk, egyre jobban megismerjük Istent. Valóban: minél jobban közeledünk embertársainkhoz, annál jobban megismerjük Isten lényegét. Könnyű a nekem fontos emberrel figyelmesnek lennem, pedig mindenki igényel valakit, aki meghallgatja, tanácsot ad neki, aki SZERETI.

Két nap alatt rengeteg időnk és lehetőségünk volt előkészíteni a termeket, hálószobákat és szívünket a vasárnap érkezők számára. Nem lehet leírni azt az örömujjongást, amivel az egymás után begördülő, „degeszre" tömött autóbuszokat fogadtuk. Üdvözöltük az érkezőket, táncoltunk, énekeltünk; többnyire ismertük egymást, s úgy éreztük, hogy egy nagy család vagyunk, a szívünkben öröm volt, és készen álltunk a hatalmas ünneplésre.

Ebéd után Jean Vanier előadást tartott arról, hogy mit is jelent számunkra a közösség. A kiscsoportos beszélgetéseken a barátok, szülők és segítők elmondták, miért is vannak a „Hit és Fény"-ben, és beszéltek arról, hogyan élik meg a közösség életét. Nagyon megható volt az esti ima, gyertyafényben, csöndben imádkoztunk. Másnap érdekes programok vártak ránk: aki akart, grúz táncot tanult, volt lufifújás, sokan kifestették az arcukat festékkel, volt, aki énekelni tanult. A szülők találkoztak Jean Varnier-val. Este ünnepi vacsora volt, és persze – mint minden születésnapon – hatalmas torta várt ránk, gyertyákkal. Sokat énekeltünk, ukrán és grúz táncokat táncoltunk, a kárpátaljai közösségek pedig bemutatták a magyar csárdást. Az ünnepet tábortűz mellett folytattuk; beszélgettünk, énekeltünk, s nagyon jól éreztük magunkat. Sajnos, másnap el kellett búcsúznunk egymástól, és nem nagy kedvvel indultunk haza, mert ezek a napok feledhetetlen élményt nyújtottak számunkra. A „Hit és Fény" közösség megnyitja a szívünket a szeretetre, hogy felfedezzük egymásban Jézus valóságos jelenlétét.

Köszönetet szeretnénk mondani elsősorban a lembergi szervezőknek, valamint Hidász Ferenc atyának, aki támogatta utazásunkat, és kérjük Isten áldását az Ukrajnában létező közösségekre.

Deák Kornélia

Szeretetben szolgálni a szegényeket

Szent Erzsébet napján, november 19-én Munkácson Pogány István plébániai kormányzó felszentelte a Szent Erzsébetről elnevezett idősek napközi otthona és melegedő épületét. Az intézményt nem véletlenül nevezték el éppen Árpád-házi Szent Erzsébetről, hiszen falai közt pont azokon igyekeznek majd segíteni, akikért ő is sokat tett – a szegényeken.

A ház alapításáról, működéséről kérdezem Szvirida Jánost, a Szent Erzsébet-ház vezetőjét.

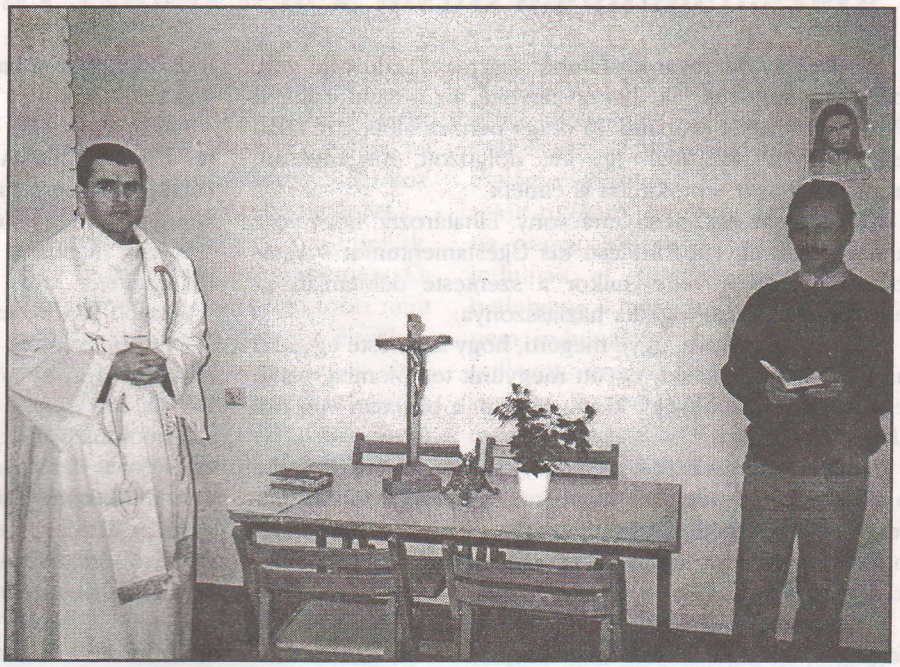

– Miért tartod fontosnak a Ház működését?

– Mindig érzékenyen érint, ha szegényekkel és nélkülözőkkel találkozom. Az ilyen pillanatokban rögtön eszembe jutnak Jézus szavai, amelyeket a Szentírás így idéz: „Éhes voltam és ennem adtatok, szomjas voltam és innom adtatok. Idegen voltam és befogadtatok...

Amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek." (Mt 25,35; 40) Nem tudok nyugodt lelkiismerettel élni, ha behunyom a szemem a nélkülözők gondjai előtt. A közelmúltban alkalom nyílott arra, hogy hathatósabban foglalkozhassam ezzel a problémával, és így érdemben – nem csak magánemberként – is többet tehessek a szegényekért.

– Hogyan indult az egész, és milyen támogatásban részesültetek?

– Majnek Antal püspök úr buzdításával, a helyi Szent Erzsébet Karitász segítségével belefogtunk egy elhanyagolt, üresen álló ház rendbehozásába, amely ennek a célnak tökéletesen megfelel. A Mocsáry Lajos Alapítvány jóvoltából sikerült a legszükségesebb tatarozási munkákat elvégeznünk. Így az épület alkalmassá vált arra, hogy szerény körülmények között, Szent Erzsébet szellemében szolgálhassuk a szegényeket.

A kezdeti nehéz időszakban a helyi plébános, Pogány István atya erkölcsi és anyagi támogatásáról biztosított minket. A munkácsi helyi Karitász igazgatója, Helm Judit, berendezési tárgyakkal járult hozzá a ház beindításához. Rajtuk kívül sok más jóakaratú ember segített munkájával, tanácsával, anyagiakkal.

– Kik a közvetlen munkatársaid?

– Elsősorban a feleségem biztosított arról, hogy minden körülmények között támogat, és részt vesz ebben a munkában. Rajta kívül zömében a helyi Karitász önkéntesei a segítőink, akik vállalták a rendszeres szolgálatot.

– Milyen ellátást biztosít a ház a rászorulóknak?

– Az idősek napközi otthona a halmozottan hátrányos helyzetű, magányos, idős emberek fizikai, higiéniai, lelki-szellemi szükségleteit kívánja szolgálni.

A ház egyben melegedő is a hajléktalanok számára. Elsősorban a leginkább rászorulókon szeretnénk segíteni: az utcán fagyoskodók számára lehetőség nyílik a napközbeni melegedésre, megkínáljuk őket zsíros kenyérrel és forró teával. A házat rendszeresen látogatók egy tál meleg ételt kapnak. Lehetőség van tisztálkodásra is. Reményünk van egy egészségügyi szoba kialakítására. Heti egy alkalommal úgynevezett lelki napot szeretnénk tartani pap, diakónus, nővér vagy más, teológiát végzett egyén vezetésével a szellemi-lelki sebek gyógyítására.

– Ezek szerint csak az idősebb korosztály szolgálatáról van szó?

– Ha éhes gyermek vagy koldus kér ételt, italt, akkor természetesen megkapja nálunk, bár anyagi lehetőségeink egyelőre igen korlátozottak.

– Mi a ház nyitvatartási rendje?

– Hétfőtől péntekig reggel helyi idő szerint 9-től délután 3-ig, vasár- és ünnepnap igény és lehetőség szerint. Szombaton végeznénk a házban a nagytakarítást, az aktuális javításokat, intéznénk a szervezési ügyeket.

– Isten áldása legyen további munkátokon, és remélem, sok jószívű ember támogatja majd ezt a nemes kezdeményezést.

Zsábely Edit

A Szent Erzsébet-ház látogatói javára elfogadunk adományokat, felajánlásokat!

Jelentkezni lehet a 2-11-64 telefonszámon. Pénzátutalás esetére bankszámlaszámunk:

Munkácsi Elektronbank sz. sz. 26005990000813 Szent Erzsébet Karitász.

Jelige: „Melegedő".

Gyökössy Endre

...Mikor láttunk jövevénynek...?

(Mt 25,37-40)

Sándor egy baranyai kis faluból származó, falusi fiú volt, csak nagyanyja élt, aki hitben nevelte. Ez a Sándor feljött Pestre szerencsét próbálni. Jó drága pénzen albérletre talált egy vallásos családnál. Így élt, dolgozott, magányosan, egyszer-egyszer templomba is elment.

Közelgett az első pesti karácsony. Elhatározta, hogy vesz a háziaknak egy új fordítású kis Újtestamentumot – karácsonyra. Meg is vette, mikor a szenteste délutánján az előszobában ezzel fogadta háziasszonya:

– Édes Sándorkám, ugye megérti, hogy szenteste egyedül akar maradni a család, együtt megyünk templomba, aztán együtt szórakozunk egy kicsit. Magának biztosan van hol „karácsonyoznia".

Sándor már kint is volt az utcán, kisietett, mert szégyellte a könnyeit. Egy ideig az egyre néptelenedő körúton ténfergett. Meg-megállt egy kirakat előtt, de nem látta azt, amit nézett. Így ért el a Rudas László utca sarkáig, amikor valaki a vállára tette a kezét:

– Hát te merre jársz itt, Sándor? Te is felkerültél sáros kis falunkból?

– Jóska! Istenem, a Jóska! Mondta nagyanyám, hogy itt élsz, de nem tudtuk a címed.

– Igen, itt lakom, nem messze a Rudas utcai vasutas házakban, a vasútnál dolgozom. Látod, vettem még egyet s mást, most jövök a szolgálatból: rohanok haza az asszonyhoz, meg a gyerekhez. Te hova mégy? Be régen is volt, mikor együtt rúgtuk a focit az iskolaudvaron. Te voltál a kapus, mi? Most hova mégy?

– Én? – komorodott el Sándor – sehova sem megyek. – S néhány szóval elmondta, hogyan tessékelte ki a háziasszonya.

– No, ugyan mi nem vagyunk templomos emberek, de ha velünk töltenéd a karácsonyestét, kedves volna – s már vitte is régi gyermekkori barátját kis otthona felé.

Egy óra múlva meghitt együttesben készülődtek a gyertyagyújtásra: a két barát, a fiatalasszony, a gyerek, meg egy kanári. Sándor lassan mindent megtudott róluk. Még a kanáriról is, hogy az asszonyának vette Jóska, vagy egy éve, de a madárka hónapok óta nem énekel. Kedves, barátságos, kint röpköd, este magától repül a kalitkájába; csak éppen nem énekel.

– Nem baj – mondta a fiatalasszony – én így is szeretem.

Aztán meggyújtották a gyertyákat. Mindenki kapott ajándékot. Még Sándor is. Jóska a szekrényből vett ki egy vadonatúj nyakkendőt a számára. Sándor zavartan nyúlt a zsebéhez, ott lapult benne a háziaknak szánt ajándék:

– Ha meg nem bántanálak benneteket, nektek adnám karácsonyra.

Jóska megilletődve vette kezébe a Bibliát.

– Hallod, te Sándor, amikor konfirmáltunk, akkor volt utoljára a kezemben. Ugye ebben van valahol Jézus születése?

– Igen – dünnyögte csöndesen Sándor.

– Elolvasnád nekünk?

Az asszony ölébe ejtette kezét. A kisfiú apja térdére könyökölt, és Sándor olvasni kezdte a karácsonyi evangéliumot. Elcsuklott a hangja, amikor ide ért: „...a szálláson nem volt számukra hely".

Akkor egyszerre kapták fel a fejüket. Madárdal zendült fel a fejük fölött. A kanári rászállt a karácsonyfára, s mint valaki, aki végre hazatalált, a faágak illatától ujjongva, örvendezett a fényeknek.

Sokáig meghatva hallgatták. Mint a pásztorok az angyalok énekét.

Később Sándor megkérdezte Jóskát:

– Emlékszel még a régi karácsonyi énekre? – S már dúdolták is. Ügyetlenül, hangot keresgélve, de nagyon mélyről. És az asszony hallgatta, és a gyerek hallgatta, és az angyalok hallgatták, és a szoba-konyhás kis lakásban karácsony volt. Karácsony, mint azon az első éjjelen, Betlehemben: amikor megszületett a Gyermek.

Mikor Sándor a maga örömével megérkezett – már eléggé késői órákban –, a „szálláson" háziasszonyát sírva találta a konyhában. Sírva és egyedül, körülötte sok, alig érintett étel.

– Mi történt? – érdeklődött döbbenten.

– Vacsora előtt összevesztem a férjemmel. Az hozzám vágta az ajándékaimat, s míg veszekedtünk, a rokonok elmentek, a férjem is elrohant valahova, s most itt vagyok egyedül, szép kis karácsony...

Szép kis karácsony. Sándor a Rudas László utcai kis lakásra gondolt.

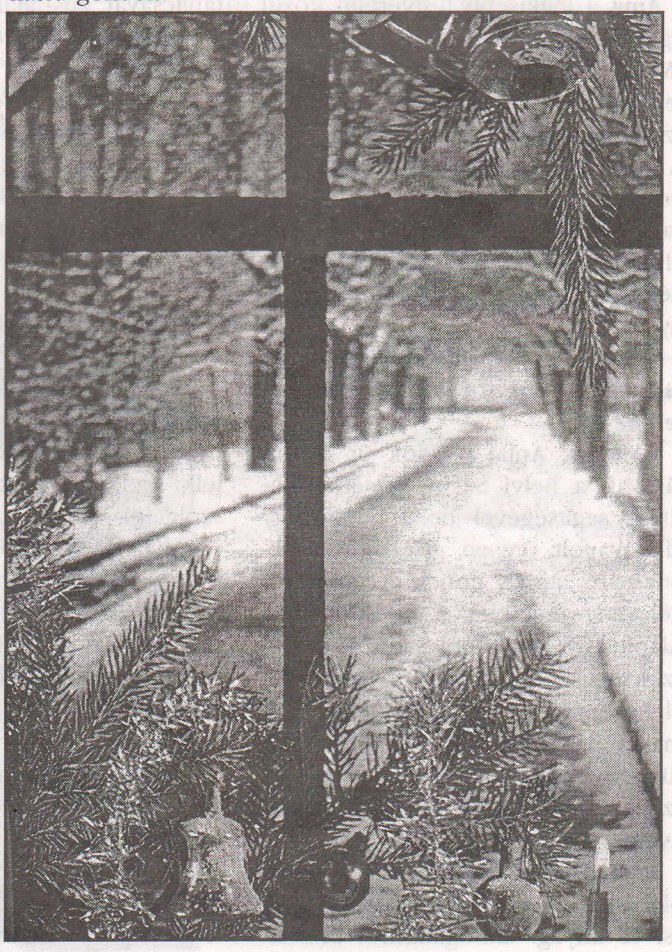

Lesz-e idén karácsonyunk?

Küldetésünk Krisztus születésének méltó megünneplésére

Vajon mi is a karácsony? Miért várjuk annyira évről-évre, hogy végre itt legyen már szenteste? Sok gyermekkori élménye kötődik mindannyiunknak ehhez a szent éjszakához. Vajon mitől áll szívünkhöz olyan közel ez az ünnep? Mi a lényege, mi a legfontosabb benne, ami annyira pótolhatatlan, hogy nélküle a karácsony nem is ünnep? Mi az, amit ilyenkor tenni szoktunk, és ami nagyon fontos, de nem a legfontosabb?

Az a lényeg, hogy ilyenkor ismét együtt a család? Talán most azok is ott vannak az asztal körül, akik év közben nem szoktak ott lenni. Ez jó és fontos, de ettől még nem karácsony a karácsony!

Vagy talán az, hogy ilyenkor megajándékozzuk egymást valamilyen nagyüzemi módon előállított ajándékkal, melynek értéke csak evilági? Ezt bármikor megtehetjük máskor is, de ez sem az igazi!

Vagy talán az, hogy ilyenkor ünnepi ételek kerülnek az asztalra, talán olyanok is, amelyeknek a fogyasztását anyagi körülményeink miatt nem engedhetjük meg magunknak az év többi napján? Most aztán jót ehetünk, ihatunk, munkába sem kell menni!

Nem, ez sem az!

Talán az, hogy elmegyünk az éjféli misére és részt veszünk a közös ünneplésben, mert az olyan szép és annyira megható. A templom sok fénylő gyertyája, a fenyőfák csillogása, az orgona ünnepi hangja, a megkonduló harang zúgása...

Még ez sem az, de már majdnem megközelíti a titkot, a legnagyobb titkot. Mindez azonban külsőség és mindössze egy szép élmény marad, ha elmegyünk a lényeg mellett.

Valljuk be őszintén: a többségnek a karácsony csak ennyit jelent, és semmivel sem többet. Sok ember ilyenkor otthon ül a televízió előtt, eszik, iszik, pihen, és egy pillanatig sem gondol arra, valójában miért is van most alkalma az evésre, az ivásra, vagy miért nem kell ilyenkor dolgoznia. Még talán arra sem gondol, hogy miért ajándékozzuk meg egymást ilyenkor. Ám mi, keresztények, nem gondolkozhatunk így, hiszen mi tudjuk, mit ünneplünk ilyenkor, miért ajándékozzuk meg egymást.

Testvérem! Ma azt ünnepeljük, hogy Ő, a második isteni személy, Ő, aki öröktől fogva létezett, több mint kétezer évvel ezelőtt a mai éjszakán emberi testet öltött és valóságos, síró-rívó kisgyermekként megszületett a betlehemi istálló szegénységében. Ezen a szent éjszakán, amely üdvösségünknek kezdete, a Messiás elhozta az örök életet, reménységünk fényét ebbe a bűnös világba. Isten megajándékozott minket Szent Fiával, mert ezt írja a Szentírás: „Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, s az ő vállára kerül az uralom; így fogják hívni: Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Örök Atya, Béke Fejedelme" (Izajás 9,5).

A próféták már évszázadokkal születése előtt megsejtették ezt a napot és jelentőségét, melynek hatása nemcsak az újszövetségi népre, hanem az ószövetségire is kiterjed. Én, aki a harmadik évezred hajnalán élek, és már ismerem ennek a napnak mindannyiunkra kiterjedő kegyelmi hatását, mennyire tudom átélni ennek a nagy jelnek, ennek az üdvösséget hozó éjszakának jelentőségét?

Izajás próféta egy másik helyen ezt írja: „A nép, amely sötétségben jár, nagy fényességet lát ..." (Iz 9,1). Ezt a fényt kell meglátnom nekem is; de nem elég csak meglátnom, be is kell fogadnom és el kell vinnem minden embernek, aki lelki vaksága és szíve süketsége miatt a sötétben ül. A pásztorokkal is ez történt. Élték mindennapi életüket, hűségesen végezték feladataikat, és talán az az éjszaka is úgy kezdődött, mint a többi, míg „egyszer csak ott állt előttük az Úr angyala és beragyogta őket az Úr dicsősége."

Megszületett a Gyermek, és ebben a Gyermekben Isten új népe az oly hosszú ideje áhított Messiást kapta meg. Ő a mi Istenünk, a köztünk lakó Isten, aki egy lett közülünk, hogy megtanítson minket arra, „hogy szakítsunk az istentelenséggel és az evilági vágyakkal."

Mit tudnánk mi Jézus születéséről, ha annak idején a pásztorok nem indulnak el, hogy megkeressék a betlehemi kisdedet, ha a bölcsek nem indulnak el, hogy kövessék a csillagot, amely az élet forrásához vezette őket? Talán semmit! De ők mégis elindultak, megkeresték, és aztán ennek örömhírét elvitték az egész világba. Nekünk is keresztény kötelességünk, hogy szóval és cselekedettel hirdessük a kicsinyeknek, szegényeknek, elhagyatottaknak, azoknak, akik még távol vannak az Istentől: „Ma megszületett nekünk az Üdvözítő, az Úr Jézus Krisztus, Dávid városában..."

Testvérem! Krisztus megszületett! Indulj, vidd el ennek örömhírét családodnak, rokonaidnak, ismerőseidnek, akik nem tudják befogadni ezt a nagy titkot, és megragadnak a családi együttlétnél, az ajándéknál, az ünnepi vacsoránál és a fenyőfánál. Te legyél számukra az örömhírt hozó angyal, aki megjelent a pásztoroknak, hiszen a mindennapi feladatok végzése közben a pásztorokhoz hasonlóan ők sem veszik észre, Istennek milyen nagy csodái jelennek meg a világban, amelyektől az emberi szeretet értelmet kap.

Valóban és igazán az fogja megünnepelni Jézus születését, aki egyre elevenebb hittel és szeretettel fogadja be életébe az Urat. Engedd, hogy a te szívedben is megszülessen és éljen, hogy eszköze legyél, aki által kinyilvánítja jóságát, emberszeretetét és békességét. Mert a világnak ma erre van szüksége, mert ez a Lényeg.

Keljünk fel és induljunk el a betlehemi istálló felé, hogy még ezen a karácsonyon odaérkezzünk, és meggyőződhessünk róla:

VELÜNK AZ ISTEN!

Mikulyák László
kispap

Kárpátalja nagy vértanúja

Orosz Péter görög katolikus püspök születésének 85., és mártíromságának 50. évfordulója alkalmából

Az Egyház a legnagyobb gonddal gyűjti össze azok emlékét, akik a legvégsőkig elmentek hitük megvallásában. Sokan voltak, akik a szovjet diktatúra idején a tiltás és terrorintézkedések ellenére is megpróbálták az evangélium igéit hinteni közöttünk, kockára téve ezzel még életüket is. Jézus így tanít bennünket: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért." (Jn 15, 13) Ezek közé sorolhatjuk Orosz Péter görög katolikus püspök atyát, aki 1953. augusztus 28-án (az ónaptár szerint Szűz Mária mennybevételének ünnepén) vértanúhalált szenvedett hitéért.

Orosz Péter 1917. július 14-én született a Szabolcs megyei Biri községben Orosz János görög katolikus lelkész és Rakovszki Erzsébet családjában. Huszton érettségizett, a teológiát Ungváron végezte el. 1942. július 12-én Sztojka Sándor püspök szentelte pappá, nőtlenül. 1942-től 1946-ig Magyarkomjáton volt segédlelkész, majd 1946-tól 1949-ig Bilkén teljesített lelkészi szolgálatot. 1944. december 19-én Romzsa Tódor ordinárius titokban püspökké szentelte.

Amikor 1949. január 26-án Sztálin egyetlen tollvonással likvidálta Kárpátalján a görög katolikus vallást, rögtön megkezdődött a hithű papok Szibériába való elhurcolása. Orosz Péter atya ezért bujdosni kényszerült, és faluról falura járva, katakombai körülmények között, az éj leple alatt magánházakban misézett, gyóntatott, esketett, keresztelt, bérmált, az elsőáldozáshoz gyermekeket készített fel, kiszolgáltatta a betegek szentségét, temette a halottakat.

Az elnyomó hatalom minden eszközét bevetette, hogy elnémítsa a lánglelkületű apostolt, a szó szoros értelmében hajtóvadászatot indított ellene. Átfésülték a falvakat, négy éven át mindenütt keresték, kutatták, de hasztalanul. Már Sztálin halála után, 1953. augusztus 28-ára virradó éjszaka következett be a tragédia.

Egyik hívő kérésére éjszaka egy távoli faluba indult, hogy ellásson egy súlyos, haldokló beteget. A beregkisfaludi állomáson várt a vonatra, amikor egy vasutas, aki az NKVD besúgója volt, felismerte Péter atyát, és galádul elárulta egy éppen ott tartózkodó Pósik nevezetű milicistának, aki letartóztatta. Gyalog indultak el Ilosva felé, amikor egy útszéli fakeresztnél Péter atya rosszat sejtve arra kérte a milicistát, engedje meg neki, hogy a kereszt előtt imádkozzék. A milicista megengedte. Péter atya pillanatok alatt magához vette a nála levő oltáriszentséget, majd buzgón imádkozni kezdett, amikor az elvetemült milicista minden ok nélkül kirántotta pisztolyát és tarkón lőtte. Így, a kereszt tövében, vérét ontva, halt meg ártatlanul Kárpátalja hős apostola.

A hívek megszámlálhatatlan sokasága zarándokolt sírjához, ezért a hatóság egymás után más és más falvakban temetteti el. Mivel azonban a zarándoklatok nem szűntek, végül is földi maradványait titokban kihantolták és ismeretlen helyre vitték.

A rendszerváltás után a lelkiismeret, amely előbb-utóbb megszólal, nem hagyta nyugodni a tettest és a szemtanút. Egy ilyen lelkiismereti hangnak köszönhetően került nyilvánosságra, csaknem négy évtized után, az atya titkos nyugvóhelye az Ilosvai Járási NKVD garázsában.

Orosz Péter püspök újratemetése 1992. augusztus 28-án, halálának 39. évfordulóján volt Bilkén. Meggyalázott hamvai a bilkei templom udvarán lévő kápolna oltárában találtak, mártírhalálához méltó, immár végső nyugvóhelyet.

Nagy öröm és boldogság egy szentéletű emberrel találkozni, mert az ilyen valóban Isten ragyogását vetíti vissza ránk, egész életvitelével másokat is Istenhez vezet. Ilyen volt Orosz Péter atya. Életének egyetlen célja volt: hirdetni Isten országát, elhinteni a lelkekben a hit, remény, szeretet erényeit. Ezt a célt nagyfokú életszentségével, az Isten és ember iránti végtelen szeretetével valósította meg. Ő mindenkit egyformán szeretett, legyen az ruszin, ukrán, magyar, katolikus vagy ortodox. Még az ateistákat sem ítélte el. A kommunistákhoz is úgy viszonyult, mintha nem is a keresztények ellenségei lennének. Mindenkivel édestestvérként viselkedett.

Orosz Péter atyának nem volt magánélete. Lakását megosztotta a hajléktalanokkal, mindenét, sokszor még utolsó darab kenyerét is az éhezőknek adta. Kabátját, ruháját, cipőjét, sőt volt eset, hogy még az ingét is levette magáról és odaajándékozta a rászorulóknak.

Mintha nem is a földön élt volna. Nem félt semmitől és senkitől, semmihez sem kötődött itt a földön. Egy alkalommal azt mondta, hogy ha elfognák és Szibériába vinnék, még oda is örömmel menne, hisz ott is emberek élnek, akik Jézus örömhírére áhítoznak.

Orosz Péter atya rendkívüli, szent ember volt. Nem volt benne sem irigység, sem hiúság, sem dicsvágy. Soha semmivel sem dicsekedett, végtelenül szerény, alázatos volt, egyáltalán nem tartotta magát különbnek másoknál. Elképzelhetetlen, hogy haragot tartott volna, vagy neheztelt volna bárkire is, vagy nem bocsátott volna meg valakinek. Egész lelkületével békét és örömöt sugárzott a környezetére. Az emberekkel való beszélgetéseket mindig lelki dolgokra terelte.

Híveinek jó pásztora volt. Az üldöztetések, a megpróbáltatások nehéz éveiben az illegalitásból rövid levélkéket, üzeneteket, üdvözleteket küldött pásztor nélkül maradt híveihez. Bátorította őket: „Ne hátráljatok meg, ne hagyjátok el hiteteket, ne menjetek azok után, aki oly gyorsan elhagyták az Egyházat!" Ezek az üzenetek szájról szájra terjedtek, a hívek érezték a jelenlétét, atyai gondoskodását.

Péter atya látta, hogyan irtják ki az emberek lelkéből az istenhitet, hogyan üldözik Krisztus Egyházát, ezért minden erejéből ellenállt a gyűlölet sötét erőinek. A diktatúra pedig érezte, hogy amíg Péter atya életben van, addig Kárpátalja népének szívéből a katolikus hitet nem fogja tudni kiirtani, ezért mindent megtett, hogy örökre elnémítsa.

Orosz Péter püspök atya mártírhalála mindenekelőtt megmutatta az elmúlt istentelen rendszer elvetemültségét s azt is, hogy miképpen védelmezték hitüket, meggyőződésüket, Rómához való hűségüket, ha kellett, még életük árán is, Egyházunk lánglelkű vértanúi.

Hrabár Tamás,
kovászói görög katolikus parókus

Hrabár Mónika
egyháztörténész

P.S. Szemedi János a Munkácsi görög katolikus egyházmegye ordináriusa 1995. március 1-jén 384. sz. rendeletével engedélyezte egy imakilenced kinyomtatását Orosz Péter atya megdicsőülésére. Az eltelt idő óta sok visszajelzés érkezett az imák csodálatos meghallgatásáról.

Felhívások

Egyházmegyei hittanverseny

Kedves Hittanosok!

2003 januárjától újabb egyházmegyei szintű hittanverseny elindítását tervezzük, mely nagyon hasonlóan fog működni, mint az elmúlt években. A verseny háromfordulós lesz, egy egyházközségi szintű (első forduló, itt az egy egyházközségen belüli csapatok versenyeznek majd), egy plébániai szintű (második forduló, itt az egy plébániához tartozó egyházközségek három legjobb csapata versenyzik, csapatonként három fővel), és egy egyházmegyei szintű forduló (a döntő, ezen a második forduló nyertes csapatai vesznek részt, plébániánként egy csapat).

Nem egyéni versenyről van tehát szó, hanem háromfős csapatok versenyéről, s nem csupán a tananyag megtanulásáról, illetve átadásáról, hanem a csapatmunkáról is. Kérjük a csapatokat, hogy válaszszanak maguknak nevet, melyet kifejezőnek tartanak a csapatra nézve.

Mint az elmúlt alkalommal, most is két korosztály számára rendezünk versenyt. A fiatalabb korosztály (a kisebbek) 5-8. osztályig, az idősebb korosztály (a nagyobbak) 9-11. osztályok, illetve az ifjúsági csoportok.

Az idei verseny témája, illetve anyaga a Királyok könyve I-II. lesz a fiatalabbaknak, és a Makkabeusok könyve I-II. az idősebbeknek. Mindkét korosztály számára az egész könyv anyaga a téma.

Kedves Hittanosok! Ha szeretnétek részt venni a versenyben, alkossatok csapatokat, és jelezzétek hitoktatóitoknak részvételi szándékotokat.

A nyeremények értékesek, a jutalomtábor pedig... Kérdezzétek meg azokat, akik idén nyáron voltak a dolhai táborban!

Szeretettel: a szervezők

Lelkinap Ungvár-Radváncon

December 28-29-én éjszakai virrasztással egybekötött lelkinapot tartunk az ungvári járás fiataljainak.

Helyszín: az Ungvár-Radványi katolikus kollégium.

Korhatár: 15 év.

Jelentkezni december 20-ig lehet az ifjúsági referenseknél, vagy a plébánosnál. Laticelt és hálózsákot mindenki hozzon magával.

Részvételi díj: 1 hrivnya.

Ifjúsági mise Ungváron

Kedves Fiatalok!

Remélem, nem felejtettétek el, hogy minden hónap első vasárnapján ifjúsági szentmise van Ungváron a római katolikus templomban. Gyertek! Lehetőségetek nyílik megismerni más fiatalokat, jókat beszélgetni, új barátokat szerezni; a mise előtt értékes előadásokat hallhattok, mise után pedig szeretettel várunk mindenkit közös agapéra.

Az időpontok tehát a következők: 2003. január 5., február 1. A szentmisére Csapról a templomtól, Palágykomorócról a klubtól autóbuszok indulnak 14.30-kor.

A szentmisék 17.00 órakor kezdődnek, de már 15.30-tól lesz program.

Hazai hírek

2002. október 26. Egyházmegyei családtalálkozót tartottak Munkácson, a székesegyházban. A találkozó témája A hűség és a felelősségvállalás volt.

2002. november 5. Szent Imre búcsút tartottak Nagybocskón, egyházmegyénk magyar nyelvű papjainak részvételével. Az ünnepi szentmisét lelkigyakorlattal egybekötött papi találkozó követte. Az atyák új elmélkedési sorozatba kezdtek, melynek keretében a Tízparancsolatot fogják végiggondolni.

2002. november 9. Lelki napot tartottak a Munkácsi Katolikus Líceum diákjai számára. Az elmélkedéseket Majnek Antal püspök atya tartotta. Ugyanezen a napon a Líceum tanárai számára Babály András kótaji (Magyarország) plébános tartott lelki nappal egybekötött Gordon-tréninget. A napot szentmise zárta a székesegyház kápolnájában, amelyen a tanárok és a diákok egyaránt részt vettek.

2002. november 11. Egyházmegyénk székesegyházának búcsúja zajlott a fél 10-kor kezdődő szentmisén. A két szónok Pap Sándor aknaszlatinai plébános és Strielkowski Polikarp szerednyei ferences atya volt. Ez újonnan megalapított egyházmegyénk első búcsúja volt.

2002. november 12. A Szentatya elfogadta Szemedi Iván munkácsi görög katolikus megyéspüspök és segédpüspöke, Margitics Iván lemondását. A Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye apostoli kormányzójának Sásik Milan lazarista szerzetes atyát nevezte ki, aki eddig a perecsenyi római katolikus egyházközség plébánosa volt. A püspökszentelésre 2003. január 6-án Rómában kerül sor, a szentelést II. János Pál pápa fogja végezni.

December 9. Szeplőtelen Fogantatás ünnepén Majnek Antal püspök felajánlotta Kárpátalját a Szűzanya oltalmába. Ez része annak a kezdeményezésnek, mely egész Ukrajnát Mária kezébe kívánja ajánlani.

Keresztmegáldás Tégláson

2002. november 2-án örömünnepre virradtak a téglási hívek. Az ünnepre nagy lelkesedéssel készült a falu apraja-nagyja, hiszen évtizedekig kellett várnunk erre a napra, amikor is falunk elején újra kereszt állhat.

A hűvös szombati reggelen ünneplőbe öltözött emberek igyekeztek a szentmisére, melyet Pohareczki Róbert római katolikus és Ambrus József görög katolikus lelkipásztorok mutattak be. A szentmise után a szürtei római katolikus hívek processziója, illetve a téglási egyházközség hívei – kereszttel és lobogókkal – énekelve vonultak a falu elejére, ahol az atyák megáldották a helyi római és görög katolikus hívek adakozásából felállított négy méter magas keresztet.

E kereszt elődje egykor a falu határában magaslott, ám évekkel ezelőtt, az akkori rendszerben nem engedték meg, hogy a falu elején vagy az út mentén kereszt álljon, ezért azt a helybeli temetőbe vitték át, itt állították fel.

Most azonban Téglás lakosainak összefogásából ismét áll a kereszt, és hirdeti, hogy legyőzhetetlen, vagyis „Forog a világ, de áll a kereszt." És hirdeti, hogy ebben a faluban istenfélő, vallásos emberek élnek, akik tisztelik a keresztet, és felnéznek rá gondjukban-bajukban, a megfeszített Jézushoz könyörögve.

Imre Gyula, Téglás

10 éves a técsői Szent István Karitász Alapítvány

November 21-én, csütörtökön ünnepelte a técsői Szent István Karitász fennállásának tizedik évfordulóját. Az ünnepség szentmisével kezdődött, melyet rövid beszámoló követett a Karitász eddigi munkájáról.

A técsői Karitász 1992. november 19-én, Szent Erzsébet ünnepén alakult meg Papp Anikó ferences nővér kezdeményezésére. 1992-től 1995-ig Majnek Antal OFM, 1995-től 1997-ig Marek Bernardin OFM volt az elnöke, 1997-től napjainkig pedig Hidász Ferenc OFM. 1992 és 1998 között Fülöp Valéria volt az igazgatója, 1998-tól pedig Mikulyák László.

A Karitász tevékenységei közé tartozik: 132 család élelemmel és gyógyszerrel való kéthetenkénti ellátása; 1999-től az ingyenkonyha működtetése, ahol naponta több gyerek és nyugdíjas jut meleg ebédhez, a fekvőbetegeknek pedig a munkatársak szállítják házhoz az ételt. Gyógyszerért a járás különböző területeiről is felkeresik a Karitászt, mely havonta 150-200 embert részesít gyógyszertámogatásban. A Karitász égisze alatt 1999 tavasza óta működik egy kulcsmásoló műhely is, ahol kulcsmásolás, cipőjavítás, műszaki és háztartási gépek javítása zajlik.

A legszegényebb egyedülálló embereknek, a körülményeknek megfelelően, a Karitász évente tüzelőanyagot biztosít, valamint több egyedülálló részére pénzbeli nyugdíjkiegészítést ad.

A szervezet nagy segítséget nyújtott az 1998-as és 2001-es árvíz károsultjainak is.

A Karitász keretében 2000-től működik az idősek napközi otthona, 2001-től pedig óvodát nyitottak Bustyaházán. A jövőt illetően még több terv vár kivitelezésre – kérjük Isten áldását ezek megvalósítására!

A beszámoló után Mikulyák László egy kereszttel és egy szál virággal köszönte meg a Karitász dolgozóinak a munkáját, majd agapé következett.

Cserbánics Adrienn

Külföldi hírek

Téglássy Ferenc, az MTV Rt. Katolikus Krónika című műsorának főszerkesztője elmondta: az MTV új hírigazgatója, Rudi Zoltán döntése értelmében nem érvényes többé az a megállapodás, amelyet a történelmi egyházak és a közszolgálati televízió vezetői három évvel ezelőtt kötöttek, így a jövőben a vallási műsorok korábbi időben kezdődnek, s ez minden bizonnyal nézőszám-csökkenéssel jár. Ennek jelei valamelyest már most is mutatkoznak. Az ügyben tárgyalások kezdődtek a történelmi egyházak és az MTV vezetői között. Téglássy úgy tudja, a katolikus egyház vezetése nem örül a változtatásnak. A tárgyalások kimeneteléről egyelőre nem sokat tudni, állítólag a közszolgálati tévé vezetői valamelyest megnövelnék a vallási műsorok költségvetését, cserében viszont maradna a korábbi, kedvezőtlenebb műsoridő-kezdés.

Erdő Péter püspök az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye új érseke

2002. december 7-én II. János Pál pápa elfogadta Paskai László bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti érsek lemondását, és Esztergom 82. érsekének és Magyarország prímásának Erdő Péter székesfehérvári segédpüspököt nevezte ki. Az ünnepélyes beiktatásra az Esztergomi Bazilikában kerül sor 2003. január 11-én, a 10.30-kor kezdődő szentmise keretében.

Közzétették Batthyány-Strattmann László (1870-1931) boldoggá avatásának időpontját

2003. március 23-án, vasárnap a római Szent Péter bazilikában másik négy személlyel együtt avatják boldoggá a szegények orvosát. Apor Vilmos győri mártírpüspök után ő lesz a második magyar, akit a rendszerváltás után a pápa a boldog sorába emel. A boldoggá avatási eljárás felperese, azaz abban egyházi szempontból közösen illetékes a Szombathelyi és az Eisenstadt-i (Kismartoni) Egyházmegye közösen, így a boldoggá avatás a magyar és az osztrák egyház közös ünnepe is lesz. Az ügy római posztulátora Németh László, a Pápai Magyar Intézet rektora. A Szentté Avatási Kongregáció illetékes testülete május 7-i rendes ülésén tárgyalt arról a gyógyulásról, amely Batthyány-Strattman László közbenjárására 1989-ben történt Magyarországon. Az eset egyházmegyei kivizsgálását 1995-96-ban végezték el. A Kongregáció azt követően terjesztette az ügyet a bíborosok és a püspökök testülete elé, hogy az eljárás anyagát és az azóta összegyűjtött dokumentációt és a tanúvallomásokat az orvos és a teológus szakértők részletesen megvizsgálták. Mindezek birtokában a boldoggá avatási eljárás utolsó állomását jelentő ülésen az illetékes testület arra következtetésre jutott, hogy Batthyány-Strattmann László közbenjárására Isten adta meg a gyors, teljes és tartós gyógyulást. A döntésről a Kongregáció titkára értesítette II. János Pál pápát, aki elrendelte a csodás gyógyulásra vonatkozó dekrétum közzétételét, melyet az ő jelenlétében július 5-én hirdettek ki. A leendő új magyar boldog földi maradványai az ausztriai Güssing (Köpcsény) ferences templomában nyugszanak.

Betlehemi segélykiáltás

A betlehemi és szentföldi keresztények felhívása az Egyesült Államok Keresztény Koalíciójához.

Az angol nyelvű üzenet ezekkel a segítséget kérő szavakkal kezdődik: Please help! – Kérünk, segítsetek! –, majd a helyzet e drámai leírásával folytatódik: „Mi, betlehemi keresztények súlyos támadások és állandó kijárási tilalom alatt, az izraeli zsidó védelmi erők kényszere alatt állunk. Betlehem újbóli megszállása következtében gyermekeink állandó rettegésben élnek, a gyógyszer és az egészségügyi ellátás hiánya miatt pedig betegeink és öregjeink meghalnak. Híveinket pedig még az imádsághoz való joguktól is megfosztották."

A szentföldi keresztények ebben a drámai helyzetben az amerikai Keresztény Koalíció támaszát kérik, egy fénysugárra várva kilátástalannak tűnő helyzetükben, amikor gazdaságilag is a teljes csőd szélén állnak. „Nincs pénzünk, nincsenek reményeink, és jövőnk is teljesen bizonytalan." Sokan a kétségbeesés elől külföldre távoznak.

A szentföldi keresztények felhívása aggódó kérdésekkel folytatódik: azért büntetik őket ilyen szigorúan, mert hűségesek maradtak a Szentföldhöz, de hol máshol élhetnének, ha nem saját hazájukban? Kérünk benneteket, ne higgyetek a megtévesztő szép szavaknak és halljátok meg a gyöngébbek segélykérését is! Kérünk benneteket, vegyétek észre mi az igazság! Az egész szentföldi keresztény közösség tőletek vár segítséget. Ma még sokkal inkább, mint valaha, szükségünk van konkrét tettetekre.

Még mindig nem kapta vissza székesegyházát Szevasztopol ukrán város

A Fekete-tenger partján fekvő ukrán város katolikus lakossága a mai napig hiába vár arra, hogy a szovjet rezsim idején elvett székesegyházát visszakapja. A '90-es évek közepétől a katolikusok sürgetésére a hatóságok csak annyit engedtek meg, hogy a jelenleg filmszínházként működő székesegyházat karácsonykor és húsvétkor eredeti rendeltetése szerint használják. Egy helybéli katolikus bizottság nemrég újabb beadványban kérte a hatóságoktól a kérdés megoldását. Az Egy székesegyház a hívőknek nevű bizottság szerint az istentiszteleti hely visszaadásának legfőbb akadálya az, hogy a hatóságokból hiányzik a szükséges jóakarat. A beadvány megjegyzi azt is, hogy a visszautasítás hátterében hátrányos vallási megkülönböztetés áll. A kérdést jelenleg az ukrán Alkotmánybíróság vizsgálja.

VR/MK

Azok a názáreti évek...

A szomszédunkban lakott József, felesége, Mária, és kisfiuk, Jézus, aki egyidős volt velem. Nagyon szerettem náluk lenni, a többi gyerekhez hasonlóan.

Józsefnek asztalosműhelye volt. Nagy élvezettel készítette a fakanalakat, polcokat, ekéket. A nagyobb fiúknak néha megengedte, hogy segítsenek. „Én is, én is!"– nyújtogatta kezecskéjét Jézus, de ő még nagyon kicsi volt. József nevetett, és érdes, nagy tenyerével megsimította a fejét. „Majd később, kisfiam!" – mondta. Jézus bánatos arcocskáját látva azonban megszánta, készített neki fából egy vésőt, s most már Jézus is azt játszhatta, hogy vési és kalapálja a fát.

Mária a házban dolgozott. Jó volt a közelében, ő pedig sosem türelmetlenkedett, miért vagyunk útjában. Szelíd volt, anyás és derűs. Olyan volt, mintha mindannyiunk édesanyja lett volna. Meghallgatta panaszainkat, bekötötte felhorzsolt térdünket, és nevetve tűrte, amikor egyszerre öten próbáltuk teljes hangerővel elmesélni neki legújabb világraszóló felfedezésünket.

Mária és József egyszer rendet raktak a műhelyben. Jézus, hogy segítsen nekik, buzgón megragadta a szerszámosládát. „Jaj, nehéz!" – sóhajtott fel, hiszen a láda nagyobb volt, mint ő. Szülei odafordultak, és a látványra egyszerre tört ki belőlük a kacagás. Jézus ugyan nem értette vidámságuk okát, de, mivel jókedvűnek látta őket, velük nevetett. Mária aztán megdicsérte, amiért segíteni akart, József pedig néhány fakanalat adott a kezébe, hogy ezeket segítsen arrébb vinni. A kisfiú teljes komolysággal teljesítette a feladatot.

Jézus nagyon szeretett versenyt futni, nagyokat nevetett közben, és kiabált, mint a többi gyerek. Sok felnőtt nem örült a lármának. „Csak játszunk" – védekezett Jézus csodálkozva, mikor megszidtak minket.

Jézus egyik este segíteni akart Máriának a terítésben. A cseréptányér azonban kicsúszott a kezéből és darabokra tört. Jézus a szája elé kapta a kezét ijedtében. Mária a csörömpölésre beszaladt. Nem örült túlságosan a cserepek látványának. „Na, nem baj, kisfiam" – mondta végül. „Szedd fel szépen a cserepet, majd eszünk fatányérból. De vigyázz ám máskor, a cserépedény törékeny!"

Egy időben náluk laktam. Akkor már nagyobbacskák voltunk, és mi is kivettük a részünket a munkából. József és Mária sokat dolgoztak, és így szegényesen bár, de megéltek. Jézus örült, hogy végre segíthet szüleinek. A műhelyben dolgozott, most már igazi szerszámokkal. Nagyon érdekelte a mesterség, s József őszinte örömmel, türelmesen tanítgatta. Csendben dolgoztak egymás mellett; Jézus néha odament Józsefhez kérdezni valamit, vagy József igazította meg a gyalut Jézus kezében.

Amikor leszállt a sötétség, rongyos alakok merészkedtek a ház közelébe. „Adjunk nekik enni!" – kérte Jézus az édesanyját. „Tudom, hogy nekünk sincs sok, de ők olyan éhesek!" Mária és József mindig megosztották másokkal azt, amijük volt. „Soha nem lehet olyan kevés, hogy ne jusson másnak" – mondták. „Isten százszorosan megáld mindent, amit egy szegénynek odaadsz". Senki nem távozott tőlük jó szó és ennivaló nélkül.

Az estéket szerettem a legjobban. Mária és én megterítettünk; nemsokára jött József és Jézus, és mindannyian asztalhoz ültünk. Mária feltálalta az ételt, József áldást mondott, és szétosztotta az ennivalót. Vacsora közben beszélgettünk. József is mesélt, Jézus is, és Mária is közbeszólt. Engem is kérdeztek, mi történt aznap, Jézus is elmesélte, mi történt a zsinagógai iskolában és mit tanult a műhelyben. Sokáig tartottak ezek a vacsorák, annyi mesélnivalójuk volt egymásnak, és annyi minden szóba került. Ahogy Jézus növekedett, egyre több dolog érdekelte, s az is, mi miért és hogyan van a világban. Munka közben aztán sokat gondolkodott az elhangzottakon.

Vacsora után elmosogattunk, majd közösen imádkoztunk. Bizalommal beszélgettek Istennel, és nem rettegtek tőle, mint az emberek jó része. Lassan én is hinni kezdtem, hogy ez az igazság.

Minket, gyerekeket aztán aludni küldtek. Mária még tett-vett kint, aztán leült ruhát foltozni. József is odaült mellé, s még sokáig beszélgettek. Hozzám csak a halk hangok szűrődtek be, s az olajlámpa halvány fénye, és békességben elaludtam.

Ilyenek voltak, pedig őket sem kerülte el a fájdalom. Józsefet egyszer kirabolták a sötétben, elvették keser-

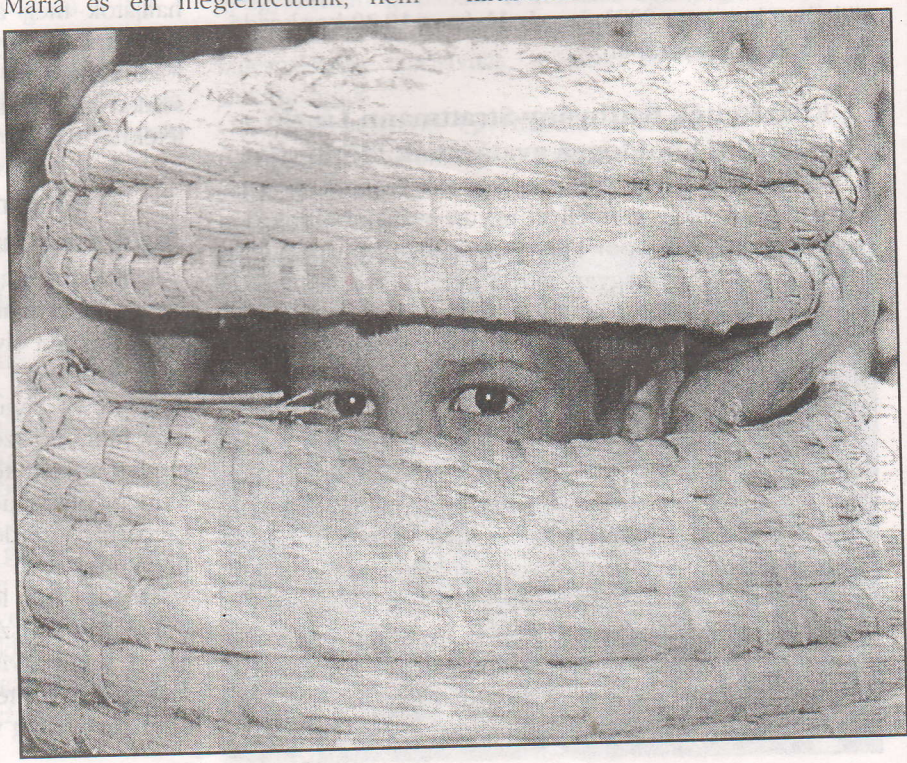

vesen megdolgozott pénzét. Mária sápadtan adott hálát Istennek, hogy az életét meghagyták. Nemsokára meghalt Mária anyja, Anna. Aztán József kezdett betegeskedni, egyre gyöngébb lett.

Jézus egyre többször vonult el imádkozni, Atyjával beszélgetni - így hívta az Istent. Csodálatos volt nekem is elhinnem, hogy az Isten szeret, és hogy mi is szerethetjük Őt; nem kell rettegnünk tőle, nekünk is Atyánk akar lenni. Szóba szeretne állni velünk, csak a mi közeledésünkre vár.

Jézus annyira szerette volna, ha minden ember elhiszi és megérti ezt! Olyan nagyon vágyott rá, hogy minden embernek elmondhassa az örömhírt! Számára ez volt a legfontosabb a világon. Néha úgy éreztem, képes lenne az életét adni érte. Egyszer alig tudták hazavinni a szülei Jeruzsálemből; ott akart maradni a templomban, hogy ő most már csak ezt hirdeti.

Hármukat látva azt is megértettem, hogy Mária és József szeretete az Isten szeretetének visszfénye, s hogy minden szülő láthatóvá teheti az Ő irántunk való szeretetét gyermekei számára. Ma már én is ezt próbálom a kisfiammal.

Jézus most ismert tanító. Nemrég én is elmentem a családommal, hogy meghallgassam őt. A hároméves Máté, ahogy felismerte, kitépte magát a kezemből, odarohant hozzá és a nyakába ugrott. Jézus alaposan meglepődött. „Máté, hát felborítasz!" – nevetett, és megölelte a kicsit. Erre, mint jeladásra, odafutottak hozzá a kisgyerekek és elözönlötték Jézust. A tanítványok háborogtak, a tömegből is többen morogtak, hogy ők tanítást szeretnének hallani, nem gyerekzsivajt. „Legyetek olyanok, mint ők" – mutatott rájuk Jézus vidáman, mikor végre ki tudta szabadítani az egyik kezét. „Ők mindent megértenek, amit elmondok. Övék a mennyek országa – és a tietek is, ha ilyenek lesztek!"

Végül beszélni kezdett, mi pedig – több ezren – hallgattuk. Eszembe jutottak a názáreti évek: az esti beszélgetések az olajlámpa fényénél, ahol először került szó azokról, amikről Jézus most beszélt; amikor azt figyeltük, hogyan vetik el a földművesek a búzát; amikor önfeledten játszottunk, és a felnőttek rosszallóan néztek ránk, mint most Mátéra és társaira. Néha elmosolyodtam, amikor Jézus beszédében ráismertem Mária egy-egy szavajárására.

Jézus aztán megszaporította a kenyeret; nem akart éhesen elküldeni minket. Áldást mondott, ahogy hajdan József tette vacsora előtt, és az ő mozdulatával osztotta szét a kenyeret. Olyan ismerős volt mindez, és mégis rendkívüli: mert amit Jézus Józseftől és Máriától tanult, azt betöltötte önmagával Az, akit Atyjának nevezett. És, bár ismerős volt, amit hallottam tőle, mégis, a többiekkel együtt mondtam: „Ember soha még így nem beszélt!"

Enna Borbála

Katolikus Pedagógiai Napok Budapesten

Ez év szeptember 25. és 28., valamint október 18. és 19. között egy rendezvénysorozaton vehettem részt Magyarországon. Ezen a konferencián a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet „összegyűjtötte" a Kárpát-medencében található egyházi intézmények vezetőit, pedagógusait.

Az összejövetel elsődleges célja annak a meggyőződésnek erősítése volt, hogy a katolikus nevelők a megújuló magyar egyház legfontosabb munkatársai, hiszen a családok mellett leginkább az ő kezükben formálódik a jövő.

A rendezvény fővédnökei Dr. Paskai László bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, Dr. Seregély István érsek és Dr. Pápai Lajos püspök voltak. A 938 résztvevőből nyolcvanan érkeztünk a határokon túlról.

Szavakkal leírni nem lehet, mit éreztünk, amikor megérkeztünk Budapestre, és meghallgattunk néhány előadást. Túlcsorduló szeretettel fogadtak minket, határon túliakat. Jó érzés volt, hogy törődnek velünk, nem nézve azt, hogy országhatárok választanak el egymástól, hiszen egyek vagyunk. Összetart, összefon, összekapcsol bennünket magyarságunk és katolikus hitünk.

A konferencián különböző előadók mellett felszólalt Orbán Viktor volt kormányfő is. Többek között arról beszélt, hogy „az ország jövője a 15 millió (nem 10 millió) magyar lelkében dől el. A nemzeti egységet csak a barátság, a bizalom és a szeretet köré lehet felépíteni. Ehhez azonban győzedelmeskedni kell a gyűlölet felett. Gyűlöletből megélhet egy kormány, de egy nemzet soha."

Hidász Ferenc OFM, püspöki helynök, a nagyszőlősi ferences misszió vezetője beszámolt a kárpátaljai katolikus oktatás helyzetéről és a kárpátaljai magyarság nehézségeiről. Hangsúlyozta, hogy komoly gondot okoz a megfelelő magyar nyelvű tankönyvek és szépirodalom hiánya. Nagy szükség lenne jól képzett pedagógusokra és az iskolák felszereltségének fejlesztésére.

Természetesen a konferencián nem csak magas színvonalú előadások voltak, hanem kulturális programok is: a Szent Korona megtekintése a Parlamentben, kirándulás a Millenáris Parkba, végül Áchim Erzsébet művésznő orgonahangversenye a budapesti Szent Anna-templomban.

A kárpátaljai résztvevőkre nagyon nagy hatással volt ez a rendezvénysorozat. Sok útmutatást kaptunk ahhoz, hogyan neveljük boldog felnőttekké a felnövekvő nemzedéket a katolikus egyház szellemében.

Végül a konferencia záródokumentumában szó esett arról, hogy az anyaország segíteni akarja a határon túli magyarokat, kezdeményezéseinket, intézményeinket, hisz – bár sokkal nehezebb körülmények között, támogató törvényi háttér nélkül, kevés felszereléssel, csekély számú magyar tankönyvvel és szakirodalommal – mégis, leküzdve a nehézségeket, működünk.

Fudella Magdolna
az aklihegyi óvoda vezetője

December szentjei

Szent János apostol és evangélista

Ünnepe: december 27.

Az Úr tanítványai köréből János kiemelkedő személyiség: Péter után ő a legfontosabb az apostolkollégiumban.

A négy evangélista közül az ő szimbóluma a sas, melynek szárnyalása, magas röpte és napra figyelő tekintete jól kifejezi János sajátosságait. A negyedik evangéliumban csak úgy szerepel, mint „a tanítvány, akit Jézus szeretett", s ez olyan jelző, amelyet a tanítványok közül senki más nem visel.

A szentírásmagyarázókat sokáig foglalkoztatta a kifejezés: „a tanítvány, akit Jézus szeretett". Kétségtelen, hogy János Péterrel és Jakabbal együtt kiemelkedő szerepet vitt az apostolok körében. Ők hárman alkotják azt a legszűkebb kört az Úr körül, akik vele lehetnek kiváltságos pillanatokban: a színeváltozás hegyén, Jairus házában és az Olajfák hegyén a vérrel verítékezéskor. De még e három közül is János áll a legközelebb az Üdvözítő szívéhez, mert az utolsó vacsorán nem Péter, nem is Jakab, hanem ő hajthatta a fejét Jézus keblére. És húsvét vasárnapjának reggelén, amikor Mária Magdolna futva hozta a hírt, hogy üres az Úr sírja, Péterrel együtt futásnak eredt, látni a mondottakat, s ő, a fiatalabb ért oda elsőnek.

És János valóban fiatal volt, ha meggondoljuk, hogy az evangéliumot 90-100 között írja, Krisztus nyilvános működése pedig 28-30 közé esett. Így János volt az apostolkollégiumban a Benjamin, akit az Úr a legjobban szeretett.

Abból azonban, hogy ő volt a „kicsi", s hogy az Úr annyira szerette, nem szabad a kényeztetés felé szabadjára engedni a képzeletünket. Már akkor kemény munkásélet állt mögötte, amikor Jézus hívó szava hangzott feléje, hiszen halász volt a testvérével, Jakabbal együtt.

Ünnepét a nyugati egyházban a 6. század óta, december 27-én ülik.

Aprószentek

Ünnepük: december 28.

Azok a gyermekek viselik ezt a kedves nevet, akiket Jézus, a prófétai ígéreteket beteljesítő Messiás király miatt ölettett meg Heródes, azt gondolván, hogy így megmentheti királyságát, és dinasztiát alapíthat a zsidók országában.

Az Egyház vértanúként tiszteli ezeket az aprószenteket, akik szóval még nem tudtak vallomást tenni Krisztusról, vérük hullásával azonban tanúsították, hogy Ő az, akiről a próféták jövendöltek, a Király, aki vasvesszővel fogja kormányozni a népeket.

Ünnepüket a keleti egyház december 29-én, a római egyház a 4. század óta december 28-án, karácsony közvetlen közelében üli.

Labouré Szent Katalin

Ünnepe: december 30.

Catherine Labouré jámbor parasztházaspár tizenegy gyermeke közül kilencedikként született a burgundiai Fain-les-Moutiersben 1806. május 2-án.

Katalin körülbelül 18 éves korában azt álmodta, hogy egy markáns arcvonású, ősz pap szentmisét mutat be. Erős késztetést érzett, hogy odamenjen hozzá, mégis ijedten a helyén maradt, amikor az a mise után intésével hívta. Egy másik alkalommal azt álmodta, hogy meglátogat egy beteget, s a betegágynál ismét találkozott egy pappal. Akkor egy hang így szólt hozzá: „Leányom, jó dolog ápolni a betegeket. Most menekülsz előlem, egy napon azonban boldog leszel majd, ha hozzám jöhetsz. A jó Istennek terve van veled. Ne felejtsd ezt el!" Amikor néhány évvel később az irgalmas nővérek egyik társalgójában meglátta alapítójuk, Páli Szent Vince képét, fölkiáltott: „Ez az a pap, akit álmomban láttam!"

Végre 1830 áprilisában novícia lett az irgalmas nővéreknél Párizsban. Ebben az időben gyakran voltak látomásai az Eucharisztia Jézusáról, s fölébredt benne a szent vágy, hogy láthassa egyszer a Szűzanyát is. Vágya elsőként 1830. július 19-ének éjjelén teljesedett. „A Szűzanya elmondta nekem, hogyan viselkedjem a gyóntatóatyámmal, és sok mindent rám bízott, amiről nem kell beszélnem. A jó Isten küldetéssel akar megbízni téged – mondta."

1830. november 27-én Katalin a közös elmélkedés alkalmával látta a Szűzanyát. Egy félgömbön állt, lába alatt eltaposott kígyó tekergőzött. Kezében gömböt tartott, rajta arany kereszt állott, kezének ujjait gyűrűk díszítették, amelyekbe különböző nagyságú drágakövek voltak illesztve, és csodás fény sugárzott belőlük. Ezután megváltozott a látomás. A Boldogságos Szűz már nem tartotta a földgömböt, hanem leeresztett fénysugarakat árasztva, karjai irgalommal telve tárultak a föld felé. Alakja körül ovális keretben arany betűkkel formálódtak ki ezek a szavak: Ó, bűn nélkül fogantatott Szűz Mária, könyörögj érettünk, kik hozzád menekszünk! Szívében pedig megkapta a megbízást: „Veress érmét e minta szerint! Aki hordja, nagy kegyelmeket nyer, különösen, ha a nyakán viseli. Elárasztja a kegyelem azokat, akik bizalommal hordják az érmet." 1832. június 30-án kibocsátották az első 2000 érmet. 1834. áprilisában megjelent az első írás, címében a „csodás érem" névvel. Az érem csakhamar elterjedt egész Európában.

Katalin 46 éven át élt irgalmas nővérként Párizsban az öregek otthonában. Először a konyhában foglalkoztatták, majd az öregek és betegek ápolásában, végül pedig a kapunál. Tökéletes példája lett az irgalmasságnak, amely nem ismer mást, csak a betegek, öregek, gyermekek gondozását. Feladatát egészen csöndben, szerényen, alázatosan teljesítette, mert szívében az istenszeretet emésztő tüze égett.

1876. december 31-én halt meg. Teste épen maradt, és az irgalmas nővérek párizsi templomában nyugszik. 1933-ban boldoggá, 1947. július 27-én szentté avatták.

A pásztorok ajándéka

Jól ismerjük az evangélium szavait a karácsonyi eseményekről. Beszámol a királyok hódolatáról, s arról is, milyen ajándékot hoztak a kis Jézusnak. A pásztorok ajándékairól azonban hallgat.

Feltételezhetjük, hogy a pásztorok üres kézzel keltek útra? Aligha. Az angyal nem csak azt mondta: „ma született a Megváltó", hanem azt is: „kisgyermeket találtok pólyába takarva és jászolba fektetve". Ebből rögtön tudták, hogy nagyon szegény családról van szó, akiknek még bölcsőre sem telik. Az első meglepődés elmúltával biztosan összeszedték, amijük volt – s ez nemigen lehetett más, mint sajt, tej, kenyér – s úgy indultak az újszülött Megváltóhoz. Talán szégyellték is, hogy oly keveset visznek, pedig a szent családnak épp erre volt szüksége. Az útról érkezve ennivalójuk sem lehetett sok, s ugyancsak főhetett a fejük, hogyan jutnak majd élelemhez, lesz-e elég tej a kis Jézusnak, ha Máriának nem lesz mit ennie. Elképzelhető, milyen öröm és megkönnyebbülés volt nekik a pásztorok ajándéka. Hódolatuk pedig megerősítette őket abban, hogy tényleg igaz az, ami velük történt.

A pásztorok szerény ajándéka igazán nagy ajándékká válik valamitől. A fárasztó nap után, a hideg éjszakában útra kelnek, hogy megkeressék Megváltójukat. Nemcsak valamit visznek, hanem ennél sokkal többet: önmagukat. Teljes valójukat ajándékozzák a Gyermeknek. Ettől válik végtelen értékűvé szerény ajándékuk is, mert – mint a szegény asszony a két fillérbe – egész valójukat helyezték bele.

Isten tőlünk is ezt az ajándékot várja az ő születése napján. Nem nagy tetteket, hanem hétköznapi életünk apró helytállásait, törekvéseit – s ezekben egész életünket. Nem dolgokat vár tőlünk, hanem sokkal többet: önmagunkat. S ezt is miattunk, mert tudja, hogy csak így találhatjuk meg a boldogságot, melyet sóvárogva keresünk annyi más módon. Ő viszont tudja, hogy ha neki odaadottan éljük életünket, akkor nemcsak karácsonyunkat, hanem minden napunkat besugározza jelenlétével az egész éven át.

„Téged szomjaz, rád borul..."

Olyan nehéz tud lenni a megtérés. Magamról tudom, legtöbbször mennyire nincs kedvem gyónni menni, kiteregetni a szennyest, szembesülni önmagammal. Mindig úgy kell rábeszélni magam. Utána már jó tisztának lenni, megkönnyebbülni, de addig is el kell jutni.

Mennyivel nehezebb lehet annak, aki hosszú évek szennyesét, esetleg súlyos bűnök terheit viszi a vállán. Talán szeretne is megszabadulni tőle, menne is, de valahogy nincs bátorsága. Mit fog szólni a pap? És mit fog szólni az Úr Jézus?

Mit fog szólni az Úr Jézus? Ezt: „Jöjjetek hozzám, akik megfáradtatok és terheket viseltek, és én megkönnyítelek titeket." Ezt mondja, nem mást. Mindenkit vár. Az a hang bennünk pedig, ami ennek az ellenkezőjét suttogja, az ellenségé, a Sátáné. És ő az is, aki azt bizonygatja, milyen nehéz elindulni, talán nem is lehet... Pedig, ha mégis elindulunk, közben vesszük észre, mennyivel könnyebb a valóság, mint az elképzelt nehézségek, amelyekbe nem kalkuláltuk bele Isten kegyelmét, segítségét.

Ilyenkor, karácsonykor talán a Jézushoz térés is könnyebb. Talán sokan vannak, akik egy szigorú, felelősségre vonó Isten képét kapták gyermekkorukban, nem a tékozló fiút fogadó atya képét, aki kitárt karral fut elébe fiának, a nyakába borul, megöleli, s nem is a bűnei érdeklik, hanem az, hogy végre hazajött. Isten ilyen, csak ilyen. Karácsonykor pedig még közelebb kerül hozzánk kisgyermek képében. Kitárja karját a jászolban, s mint minden kisgyermek, arra vár, hogy felvegyük, magunkhoz öleljük, ringassuk, s ő akkor ránk nevet. Tegyük meg most. Menjünk el a jászolhoz, mint a pásztorok, vegyük karunkba és öleljük magunkhoz a Gyermeket, aki „téged szomjaz, rád borul". S akire – ha bevalljuk, ha nem – mi is szomjazunk.

Pápai Zsuzsanna

A negyedik napkeleti bölcs

Egy régi mese tudni véli, hogy tulajdonképpen nem három, hanem négy király indult el napkeletről a gyermek Jézus látogatására. A legenda szerint a negyedik királyt Artabannak hívták. Mivel tevéjének megsérült a lába, nem lehetett ott idejében a Neva oázis forrásánál, ahol a három királlyal kellett találkoznia. Mikor odaért, társai már továbbmentek. Egy nagy szikla alatt azonban talált egy fatáblát, melyen ezt olvasta: északnyugati irányban lovagolunk! Artaban el is indult azzal a három drágakővel, amelyet az új királynak akart ajándékozni. Hosszú és fáradságos lovaglás után megérkezett Betlehembe. Itt megdöbbenve értesült a Heródes által elkövetett gyermekgyilkosságról. Nem találta meg a Szent Családot sem, akik még idejében elmenekültek Egyiptomba. Eltávoztak királytársai is, akik az angyal intésére más úton tértek vissza hazájukba. Szegény Artabant nagyon bántotta, hogy nem köszöntheti az újszülött királyt. El is határozta, hogy nem megy vissza mindaddig, amíg meg nem találja.

Elindult és útközben találkozott egy szegény asszonnyal. Kisfiát szorította magához, és így szólt a királyhoz: „Elmenekültem Heródes katonái elől, de azok minden pillanatban utolérhetnek. Ha lenne pénzem, amivel megvesztegethetném őket, akkor talán nem kellene menekülnöm." A jószívű király megsajnálta az asszonyt, és odaajándékozta neki az egyik drágakövet a három közül.

Hosszú utazás után végre megérkezett Artaban király Egyiptom földjére. Mindenfelé kérdezősködött, de senki sem tudott az újszülött királyról. Hiába mondta: láttuk csillagát napkeleten. Az emberek kinevették és bolondnak tartották. A király azonban nem keseredett el és nem veszítette el reményét.

Történt az egyik nagyvárosban, hogy egy bélpoklos lépett mellé és alamizsnát kért. A király nem sokat gondolkozott, hanem neki ajándékozta a második drágakövet. Azután továbblovagolt, amerre csak vitte hűséges púpos tevéje. Néhány év múlva ismét Jeruzsálem városába érkezett. A város déli kapujában egy toprongyos asszonnyal találkozott, aki egy csaknem mezítelen gyermeket tartott a karjában.

– Mondd csak, jó asszony, szólt hozzá Artaban király, nem hallottál te sem a zsidók újszülött királyáról?

– Nem uram – válaszolta az asszony –, az új király titokban utazik.

– De hát mit jelentsen ez? Mit akarsz ezzel mondani?

– Magam sem tudom, de megboldogult atyám mindig azt mondogatta: az új király titokban és álruhában utazik. De most nézz rám és lásd, milyen szegény vagyok! Adj valamit, hogy ruhát vehessek a gyermekem számára!

Ekkor Artaban neki ajándékozta a harmadik, tehát az utolsó drágakövet. Arra gondolt, ha nem is tud ajándékot adni az újszülött királynak, szívének szeretetét neki adhatja. Szomorúan ugyan, de tovább járta Artaban a végtelen pusztákat. Nemegyszer került viharba, és az élete is veszélyben forgott. Ó, Uram, fohászkodott Istenhez, úgy látom, meg kell halnom, mielőtt az új királyt megláthatnám. Ekkor mennyei fény ragyogta körül, és a fény közepette megjelent előtte Krisztus király. Lehajolt Artabanhoz és magához ölelte.

– Kedves Artaban – mondotta –, te nemegyszer találkoztál már velem utazásaid során. Te már láttál engem!

– Téged, Uram? De hát hol láttalak volna?

– Artaban! Az az asszony, aki a gyilkosok elől menekült, és segítségért hozzád fordult, és akit megmentettél az éhhaláltól, az is én voltam. Sőt, az az asszony is, akivel Jeruzsálemben találkoztál, akinek a harmadik drágakövet ajándékoztad, az is én voltam. Értsd meg Artaban, amit egynek a legkisebbek közül tettél, azt nekem tetted. – S ekkor Jézus Artaban felé nyújtotta kezét, melyben a király fölismerte a három drágakövet.

Így és eddig a kedves legenda. Milyen kár, gondoljátok, hogy ez a szép történet csak mese és nem igaz. Azonban amire ez a mese tanítani akar minket, az igaz és megszívlelendő. A keresztelésben előttetek is felragyogott a szeretet csillaga, mikor Isten meggyújtotta bennetek kegyelmének világosságát. Egy másik csillag ragyogott fel előttetek a szentáldozásban, hogy vezetőtök legyen az Istenhez vezető úton. Igaz, hogy itt a földön titokban és álruhában utazik a nagy Király. Minden emberben, minden felebarátunkban ő rejtőzködik. Ezért bármi jót teszünk az emberekkel, ezt tulajdonképpen az Úr Jézusnak tesszük. Lépjetek tehát ti is a negyedik király nyomába, és az emberek szeretete által érdemeljétek ki, hogy egyszer beléphessetek Krisztus király országába.

György Attila

Karácsony – újév

Advent vége, karácsony vigíliája, december 24-e, Ádám és Éva napja. Ez a nap régen szigorú böjti nap volt, hústilalommal. Ez magyarázza a szenteste étkezési szokásait.

Ez az este minden családban a szeretet ünnepe.

Karácsonyfát a XIX. században a városokban állítottak először, de ma már mindenütt szokás. A feldíszített fenyőfa, az alá készített ajándékok, a szikrázó csillagszórók, a meleg, meghitt fényt sugárzó gyertyák közelebb hozzák egymáshoz a szíveket. Ilyenkor érezzük igazán, mennyire fontos számunkra a másik, a család többi tagja, s mennyire nem is az „ajándék lelke" a fontos, nem a mit, hanem a hogyan kerül előtérbe. Szeretünk s viszontszeretnek bennünket. Ez az a nagy élmény, ez teszi kiemelkedő, jeles napunkká karácsony estéjét. Ez egyben felelősség is a család számára: ne maradjon senki egyedül, magányosan, elhagyatottan, gondoljunk az idősekre, az egyedül élőkre, a betegekre. Látogassuk meg, ajándékozzuk meg, ha lehet, hívjuk meg őket, érezzék ők is a gondoskodás, a szeretet melegét.

A karácsonykor szokásos ételek, melyek a századok folyamán váltak hagyománnyá, pl. a következők lehetnek: mákos guba, sült pulyka, halászlé, gombaleves, burgonyasaláta. A karácsonyi sütemények közül jellegzetes kelléke pedig a mákos és diós bejgli, valamint a mézeskalács.

Ezen az estén a gyerekeknek sem kell lefeküdniük, sokszor az egész család részt vesz az éjféli misén; ennek – mint az adventi hajnali misének – szintén meghitt, ünnepi hangulata van.

Az éjféli mise előtt – másutt még a vigília délutánján – betlehemi játékok teszik színesebbé az ünnepet. E betlehemes játékok főszereplői a pásztorok, akiket angyalok keltegetnek és küldenek az újszülött Jézushoz Betlehembe. Elmaradhatatlan szereplő az öreg és süket pásztor, akinek tréfás félrehallásai szolgáltatják a humort, a vidámságot.

Gyakran kapcsolódnak a játékhoz a vízkeresztkor ünnepelt Háromkirályok, a napkeleti bölcsek, de őket igazán január 6-án ünnepeljük.

A magyar falvakban december 26-án és 27-én köszöntik az Istvánokat és a Jánosokat. Mivel ez a két férfinév igen népszerű, ezért a köszöntés is gyakori.

Szilveszterrel folytatódik a karácsonyi ünnepkör.

Ez a polgári év utolsó napja, templomainkban ezen az estén tartják az év végi hálaadást, és a hívek ekkor kapnak betekintést az elmúlt esztendő eseményeibe.

Szilveszter az óév búcsúztató ünnepe, telve vidámsággal, tánccal és zenével. A karácsony a család ünnepe, Szilveszterkor viszont nagyobb közösségek, családok, barátok ünnepelnek együtt.

Az újév a polgári év kezdete; álmosan ugyan, de az ünnep tovább folytatódik. Ez a jókívánságok napja, valami elmúlt, lezárult, s kezdődik egy új év – Isten áldásával.

Cserbánics Adrienn

A legfinomabb mézeskalács

Hozzávalók: 25 dkg méz, 10 dkg margarin, 20 dkg cukor, 1 egész tojás és egy sárgája, 1 teáskanál őrölt fahéj, egy tk. őrölt szegfűszeg, 1 tk. reszelt citromhéj, 1 tk. szódabikarbóna, fél kg liszt. A mázhoz: egy tojásfehérje, 25dkg porcukor.

Megmelegíted a mézet (lábasban lángon vagy mikróban), elolvasztod benne a margarint. Majd hozáadod az összes többi hozzávalót, és géppel alaposan összekevered, gyúrod. Hűtőben pihentesd! Másnap nyújtsd ki, szaggasd ki mindenféle karácsonyi formával, mint amilyeneket itt a képen is látsz. A kiszaggatott pogácsákat kend meg egy tojássárgája és egy evőkanál tej keverékével (attól szép fényes lesz a teteje). Tedd sütőpapírra, süsd szép pirosra! Ha kihűlt, tojásfehérjéből és porcukorból kevert jó sűrű, de nem csomós(!) mázzal díszítsd. Ha nincs erre való spricnid, akkor nagyobb injekciós fecskendővel vagy kilyukasztott nejlonzacskóval is lehet csurgatni a mázat. Természetesen nyomhatsz a mázba mandulát, diót, akár színes cukrokat is.

Témák a gyereknevelés művészetéből 5.

Az ünneplésről

Az emberiség történetében kezdettől fogva nagy szerepet játszottak az ünnepek. Szegények és gazdagok egyaránt szükségét érezték, hogy egy-egy alkalommal kilépjenek a hétköznapokból. Az ünnep: megállás. Ilyenkor inkább odafigyelünk azokra, akiket szeretünk, mint a munkás hétköznapokon.

Jézus is ünnepel. A zsidó ünnepnapokat együtt üli meg előbb a családjával, majd tanítványaival – számos ilyen alkalomról tudósít a Biblia. Sőt, a kánai menyegzőn Jézus arra is hajlandó, hogy nagy mennyiségű vizet borrá változtasson – ne legyen akadálya az önfeledt mulatásnak. (Attól tartok, ezen ma sok „erkölcsös" keresztény megbotránkozna.)

Az ünnepet mindig várakozás, készület előzi meg. Nemcsak a lakást, a szívünket is „díszbe kell öltöztetnünk", ahogy a kis herceg rókája mondta. „Ha például délután négykor érkezel majd, én már háromkor elkezdek örülni. Minél előrébb halad az idő, annál boldogabb leszek. Négykor már tele leszek izgalommal és aggodalommal; fölfedezem, milyen drága kincs a boldogság. ... Szükség van bizonyos szertartásokra is."

Igen, a szertartásokra szükség van. Tényleg egyszerűbb lenne a vasárnapi ebédet a konyhai asztalnál, terítő nélkül, egy tányérból elfogyasztani, de akkor hol marad az ünnepi ebéd különleges volta? Sokat tanulhatunk a kisgyerekektől, akiknél még nem szempont a (különben hasznos) gyakorlatiasság, és varázsa van számukra az ünnepnek. Jó, ha ebben erősítjük őket, hogy felnövekedve se felejtsék el a vasárnap és a többi ünnep értékét.

„Az Úr napját szenteld meg!" – hangzik a parancs, de hogyan teljesítjük? Hányszor hagyunk munkát vasárnapra? Hányszor fordul elő, hogy a (jó esetben megtörténő) szentmisehallgatáson kívül a vasárnap semmiben nem különbözik a többi napoktól? *Egyik legfontosabb jele szeretetünknek valaki iránt, hogy időt szánunk rá.* Ha szeretjük Istent, ha szeretjük a családtagjainkat, időt szánunk rájuk – erre pedig különösen alkalmas a vasárnap.

Egyetlen vagy a számomra...

Hasonló a helyzet a születésnapokkal. Bár a család közösség, nagyon fontos, hogy a gyerekek megéljék, hogy ők egyenként is mennyit számítanak nekünk. Az egyénre szabott figyelem segít az önelfogadás kialakulásában, és arra készteti a gyereket, hogy ő is figyeljen oda másokra. Kell, hogy legyen olyan idő, amikor csak arra az egy gyerekre figyelünk. A születésnap kínálja az alkalmat. Vannak családok, ahol a születésnapos gyerek választhatja meg, mi legyen aznap az ebéd. Az is jó, ha meg tudjuk hívni a barátait, hogy együtt ünnepeljék őt. (Talán vannak, akik attól tartanak, hogy a gyerek rászokik arra, hogy ő legyen a középpontban. Nem hiszem, hogy ettől kellene félni: *általában azok a gyerekek akarnak mindenáron a középpontban lenni, akik otthon nem kapnak elég egyénre szabott figyelmet,* és így nem alakul ki bennük saját értékességük tudata. Más téma az elkényeztetés – itt nem erről van szó, hiszen az alkalmankénti középpontba kerülés nem jelenti azt, hogy mindig minden kívánságát teljesítjük.) Fontosnak tartom azt is, hogy a gyerek lássa: a felnőttek születésnapját – házastárs, nagyszülők – is szépen megünnepeljük.

Megint karácsony? Jaj, ne...

Közeledik a karácsony. Talán ez az az ünnep, amire legjobban készülünk, ugyanakkor könnyen elfelejtjük, mit is ünneplünk aznap. Sok családnál az év legkimerítőbb hetévé válik ennek a szép ünnepnek az időszaka. Nagytakarítás, óriási sütés-főzés, az ajándékok beszerzése, roham a fenyőfáért, díszítés – és mire elérkezik az ünneplés órája, többnyire holtfáradt, a kimerültség miatt talán ingerült családtagok veszik körül az ünnepi asztalt. Minden ünnepre vonatkozik, hogy az ünnep van az emberért, nem pedig az ember az ünnepért. Nem érdemes annyit hajszolni magunkat, hogy elveszítsük az alkalom örömét! A sütés-főzés ne fajuljon a szomszédság, rokonság közti versenyzéssé: ki, hányféle, milyen, mennyi ételkülönlegességet tud az asztalra pakolni. *A nagytakarítást sem kötelező közvetlenül az ünnepek elé időzíteni:* ilyenkor megteszi egy "normál" hétvégi takarítás, úgyis annyi a tennivaló! Nem éri meg elrontani az ünnep hangulatát az idegeskedéssel, hogy nem leszünk mindennel készen!

Az ajándékokról annyit, hogy korántsem feltétlenül a drága dolgoknak örülnek legjobban a gyerekek. Többnyire gyorsan megunják a csak egy célra használható játékfigurákat. Jobb – és sokszor még olcsóbb is – valami kreatív játékot beszerezni, pl. építő- vagy szerelőkészleteket, amiket újra és újra más formában rakhatnak össze. Amellett, hogy jó játék, fejleszti is a gyereket, úgy tanul belőle, hogy észre sem veszi.

Végül pedig: el ne felejtsük a nagy hercehurca, evés-ivás, ajándékozás közepette, mit is ünneplünk! A karácsony Jézus születésének ünnepe. Az egyház elegendő időt ad „díszbe öltöztetni a szívünket": az advent négy hete alatt próbál felkészíteni minket arra, hogy képesek legyünk szívünkbe fogadni a gyermek Jézust és az ő békességét. Lehet-e valami ennél fontosabb?

PPM

Bibliai versek – ahogy talán még nem is gondolkoztunk róluk

Számos olyan kijelentést tartalmaz a Biblia, ami a közösségekben kialakuló emberi kapcsolatokra nézve ad tanácsot, sőt, alkalmanként parancsot. A házasság talán a legalapvetőbb és legszorosabb emberi közösség – mégis, ritkán vonatkoztatjuk rá a kapcsolatokról szóló bibliai verseket. Ezekből választottunk most hármat.

„Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt." (Jn 13,35)

Korunkban a templomba járók aránya nagyon kicsi, Európa legtöbb országában nem igen haladja meg a 10 százalékot. Ez azt jelenti, hogy az emberek döntő többsége nem a papság, hanem a magukat kereszténynek mondó emberek megnyilatkozásaiból alkot magának véleményt az egyházról, sőt, Krisztus szeretetéről is. Talán soha nem volt ennyire jel-szerepe a keresztény házasságoknak, mint most, amikor mind a „keresztény", mind a „házasság" fogalom megkérdőjeleződött. A világnak botrány a templomba járó, ugyanakkor otthon folyton civakodó, rosszindulatú házastársak látványa. Másrészt viszont elgondolkodtató lehet a nem vallásosok számára, ha a nehézségek és egymás hibái ellenére is egymást gyöngéden szerető, egymás mellett hűségesen kitartó házastársakkal találkoznak – honnan veszik hozzá az erőt? Az előbbiek megszégyenítik, az utóbbiak dicsőítik Istent a világ előtt.

„Hordozzátok egymás terhét, s így teljesíteni fogjátok Krisztus törvényét." (Gal 6,2)

Bűneink, hibáink, rossz tulajdonságaink, lelki sérüléseink miatt mindannyian valamiképpen teher vagyunk a másik számára. (Ugyanakkor sok öröm forrása is.) Leginkább házastársunkra nehezedik rá mindezeknek a súlya. Nem lehet nem tudomásul venni párunk „nehéz dolgait", ahogyan ő is szenved a mieinktől. Mégis, a szeretet az elfogadott szenvedésen keresztül növekszik. Ha lázadozunk, háborgunk párunk gyarlóságai és az ezek okozta szenvedéseink miatt, ha nem vesszük fel és nem hordozzuk ezt a keresztet-terhet, mindkettőnk szenvedését fokozzuk. Ha elfogadjuk őt így, ahogy van, és ilyennek is szeretjük őt, előkészítjük benne a talajt Isten gyógyító tevékenységére. A mindannyiunkban meglévő görcsök simogatásra oldódnak – ostorozásra csak tovább keményednek. Az el nem utasított, hanem elfogadott fájdalomból Isten valami nagyon szépet tud kihozni.

„És bizony, mondom nektek: ha ketten egyetértenek közületek a földön bármely dologban, mindent, amit csak kérnek, megkapnak Atyámtól, aki a mennyben van. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük." (Mt 18,19-20)

Egy idős pap mondta egyszer, hogy ez a bibliai vers senkire sem vonatkozik annyira, mint a házastársakra. Ezért is fontos, hogy imádkozzunk házastársunkkal együtt, egymásért. Kérjük együtt az Urat, hogy jöjjön el a családunkba, legyen az életünk része. Imádkozzunk azért, hogy jobban megismerjük Őt és így egyre inkább hasonlatossá váljunk Hozzá. Mivel Isten sokkal jobban tudja, hogy mi a jó nekünk, mint mi magunk, nem biztos, hogy minden kérésünket teljesíti – de ezek biztos, hogy „jó kérések", és Ő teljesíteni is fogja azokat, mivel megígérte!

„Az én nevemben" feltételezi azt, hogy nem a magunk nevében imádkozunk, azaz nem a saját elképzeléseink megvalósulását akarjuk behajtani Istenen, hanem valóban az Ő akaratát és országát keressük. Ha nyitottá válik a szívünk Isten és egymás felé, meg is találjuk.

Popovicsné Palojtay Márta

Alexius

Nem szeret, aki csak egyet szeret,
nem szeret, aki keveset szeret.
Aki azt mondja neked, hogy szeret,
és más valakit gyűlöl, – hazudik...
...
A szeretet nem tud határokat,
mindenkit, mindent magához ölel,
és kifosztani vágyik önmagát.
És odaadni mindent és magát
és mindeneknek lenni mindene.

Szeressétek a kis gyermekeket,
mert bölcsebbek és jobbak nálatok
és mert az Úr nagyon szerette őket.
És tanuljatok tőlük. Szeressétek
az ég madarait és tanuljatok
könnyűnek lenni és dalolni tőlük.
Szeressétek a dalt. Ültessetek
virágokat a házatok körül.
Szeressétek a fákat és meleg
vackot vessetek az őrző kutyának.
Simogassátok meg az árva bárányt
s a kis csikónak cukrot adjatok.

Sík Sándor

A betlehemi éjszaka a művészek szemével

Jézus életének két mozzanata gyakorolta a legnagyobb hatást az emberi képzeletre – és így a művészetekre, az irodalomra is –, a két legemberibb mozzanat, a kezdő és a végső pont: születése és halála.

Rómában a 4. sz. közepétől szenteltek külön ünnepet Jézus születésének, mégpedig december 25-ét, ami a legyőzhetetlen nap pogány ünnepe volt. A keleti egyház csak a 4. sz. végén vette át ezt az ünnepet. Ennek megfelelően a 4. században gyakoribb a háromkirályok imádásának jelenete az ábrázolásokban, mint a születés. Az efezusi zsinaton 431-ben Máriát Theotokosznak, istenszülőnek nyilvánították, így az 5. századtól a Jézus születése jelenetben is megkapta állandó helyét. Názáreti Szent József csak a 6. századtól szerepel az ábrázolásokon.

Az evangéliumok egészen röviden írják le Jézus születését Betlehemben. Máté egyetlen mondattal említi (Mt 1,25). A téma ábrázolási szempontjából Lukács szövege a döntő, bár Jézus születésének ő is mindössze két mondatot szentel (Lk 2,6).

A születés színhelyét a nyugati keresztény egyház igen hamar egy istállóba helyezte, és ennél a felfogásnál ki is tartott, a keleti egyházművészet már az apostoli korban a „születés barlangját" ábrázolta, amelyről apokrif evangéliumok írnak. A sziklabarlang motívuma keleti hatásra Itáliában is tovább élt az egész középkor folyamán. A bizánci képtípus abban is különbözik a nyugatitól, hogy Máriát a szüléstől kimerülten egy matracszerű fekhelyen nyugodva ábrázolja.

Agapito Pietro Paolo: Jézus születése

Angelo Bronzino: A pásztorok hódolása

A nyugati egyház elutasította az apokrif evangéliumokat, de néhány motívumát helyenként azért ábrázolta. Bár a művészet természetesen koronként változott stílusában, az alapképlet és az alkalmazott jelképek rendszere szilárd maradt. József – rendszerint kissé mogorván – a háttérbe húzódik. A főszereplők az anya és a Gyermek. Mária arcán sokszor sejtelmes-fájdalmas mosoly bujkál: mintha előre érezné gyermeke sorsát. A kis Jézus néhány kendőn vagy szalmán fekszik a földön vagy a jászolban. Ha jászolban van, egy ökör és egy szamár lehel meleget rá. Ezekről az állatokról sem szól a Szentírás egy szót sem, a művészek – helyesebben a művészek munkáját irányító egyház – valószínűleg Izajás próféciája alapján vonták be őket a jelenetbe: „Az ökör megismeri gazdáját, és a szamár urának jászolát, csak Izrael nem ismer meg, népem nem tud semmit megérteni" (Izajás könyve 1). Ezeket a sorokat már Origenész (254 körül), az alexandriai neves keresztény teológus összekapcsolta a betlehemi jászollal. Nisszai Szent Gergely (394) úgy értelmezte ezt a képet, hogy az ökröt megköti a törvény (mint a zsidó népet), a szamár viszont a bálványimádás terhét viseli (mint a pogányság).

A szent családot befogadó roskatag kalyibának rendszerint van egy sajátos vonása: egyik sarka pompás oszlopra támaszkodik. Hogyan kerül ez az oszlop a kalyibához?

Többféle magyarázatot is ismerünk. Az egyik Szent Bonaventura víziója, a Meditationes Vitae Christi (Elmélkedések Krisztus életéről), amely szerint Mária nem szenvedett úgy, mint a földi asszonyok, egy oszlopnak támaszkodva szülte meg gyermekét; majd térdre borulva imádta. Egy másik magyarázat, hogy a Jézus életét bemutató középkori misztériumjátékokat a város főterén – egyúttal piacán – tartották, s ott a születés, valamint a pásztorok és királyok imádását bemutató jelenet istállódíszletét közvetlenül a templom kapuja mellé, annak egyik oszlopához építették – ennek emlékét őrizné a festményeken látható oszlop. Végül egy további lehetőség, hogy az oszlop utalás arra az oszlopra, amelyhez Jézust halálra ítélése és megostorozása alkalmával kötözték.

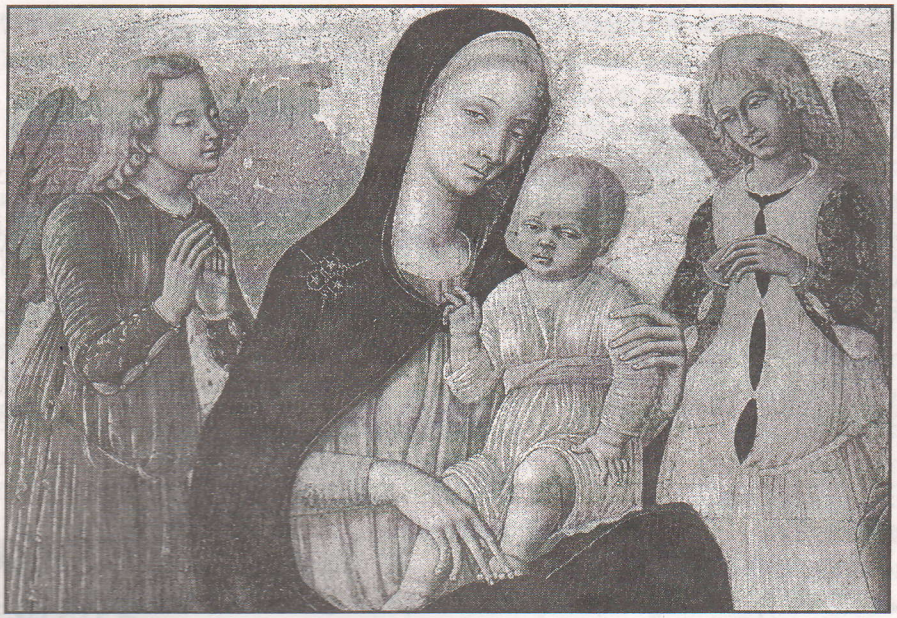

Matteo di Giovanni: Madonna két angyallal

A 14. században a misztika hatására a kései román és gótikus ábrázolásokon jól felismerhető az a törekvés, hogy kifejezzék az Istenanya és a Gyermek kapcsolatának bensőségességét. E századból származik Svédországi Szent Brigitta látomása: „...hirtelen, egyetlen pillanat alatt hozta világra fiát, akiből elmondhatatlan fényesség áradt, ami a Naphoz sem hasonlítható, nemhogy gyertyához, amivel József világított. Az isteni fény teljességgel elnyomta a gyertyavilágot... Azonnal megláttam a dicső gyermeket, aki ruhátlanul és fénylően ott feküdt a földön. Teste teljesen makulátlan volt. Hallottam az angyalok bájos énekét is. Amikor a Szűz érezte, hogy már megszületett a gyermek, lehajtotta fejét, imára kulcsolta kezét és nagy áhítattal imádta fiát. Ekkor az addig távol lévő József is belépett, és térdre borulva imádta a gyermeket." Az ilyen látomások és a művészi ábrázolások kölcsönösen befolyásolták egymást. Tény, hogy a 14-15. században kialakult egy új képtípus, amelyben Mária térden állva imádja gyermekét.

Fra Filippo Lippi: Gyermekét imádó Madonna

A gyermek Jézust imádó vagy zenélő angyalok korábban is hozzátartoztak a Jézus születése-ábrázolásokhoz. Az Atyaisten áldóan tekint le a jelenetre. A késő középkori Jézus születése-képeken sokféle virágot figyelhetünk meg; ezek nem csupán díszítő elemek, hanem szimbolikusan Krisztusra vagy Máriára utalnak, pl. a passióra, Mária örömeire vagy fájdalmaira.

A későbbi korokban a hangsúly egyértelműen Jézus születéséről a pásztorok imádására tevődik át. Ha a betlehemi éjszakában pásztorok hódolnak a Kisded előtt, akkor a festő ezt arra használja fel, hogy cserzett, darabos, durvább arcukat ellentétbe állítsa Mária átszellemült vonásaival, és így még jobban kiemelje szépségét. Ha a napkeleti királyok érkeznek ajándékaikkal, akkor egyiküket, Boldizsárt, sokszor sötét bőrű mórnak mutatják, jelezve, hogy Krisztus hite a föld minden népének vallása lesz, és születése mindenki számára egyformán jelentős esemény.

A téma napjainkig nyomon követhető továbbélése a karácsonyi betlehemek állításának szokása.

Riskó Mariann

Szegényke

Angol mese

A tengerparton egy várkastélyban élt egy gazdag, öreg gróf. Naphosszat egyedül üldögélt a szobájában az ablaknál, s komoran egyre a tengert nézte. Nem volt egyetlen barátja az egész világon. Meghaltak vagy messzi országokba vándoroltak a rokonai, csak egy unokája élt. Az öreg gróf nem szerette az unokáját. Megesküdött, hogy soha-soha egyetlen pillantást sem vet rá, mert a gyermek születésekor meghalt az anya, a gróf egyetlen leánya. A boldogtalan öregember még a várkastély népének is megtiltotta, hogy gondját viseljék az árvának. Nem is törődött vele senki, csak öreg dajkája, aki valamikor az édesanyját is ringatta. Még nevet is az öreg dajka adott a kislánynak:

– Szegényke – így hívta mindig, rajta is maradt ez a név, mindenki így emlegette.

Múltak az évek, de az öreg gróf bánata, haragja nem enyhült az idővel. Nem törődött semmivel, nem szeretett senkit. A várkastély népe szabadon garázdálkodott a kastély termeiben, gyom verte fel a hajdan csupa virág kertet, de bánta is az öreg gróf! Ő csak nézte, nézte a tengert, hosszú, fehér szakálla már a térdét verte, szeméből nem fogyott ki a könny, szívéből nem szállt el a gonosz harag, amit Szegényke iránt érzett.

Közben fölcseperedett a kislány. Mezítlábas rongyoskának csúfolta a várkastély népe, csak egy valaki nem csúfolta soha: a libapásztor. Ő szerette Szegénykét, s hogy jókedvre derítse, furulyázott neki. Szólt a furulyaszó, Szegényke táncra perdült, a libák meg úgy suhogtatták a szárnyukat, mintha örülnének a táncnak, furulyaszónak.

Egy napon híre járt, hogy az ország királya a szomszédos várkastély urához érkezik vendégségbe, vele tartanak az udvarhölgyek, a lovagok, hercegek mind, de még a királyfi is. A királyfi feleséget keres, így beszélték, s ez igaz lehetett, mert a király fogadására a vitéz lovagokon, grófokon kívül egybehívták az ország minden eladó lányát. Fényes bálra készülődtek a szomszédos várkastélyban.

Futár érkezett az öreg grófhoz is a király meghívásával. Az öreg gróf levágatta térdig érő hófehér szakállát, kinyittatta a régi, lezárt vasveretes ládákat, elővétette ékes-fényes öltözékét, legszebb paripáját fölszerszámoztatta drágakövekkel kirakott aranyos kantárral, nyereggel, úgy indult a király elébe.

Szegényke is hallott a fényes bálról, s a konyhaajtóból figyelte a szolgahad készülődését. Keserűen sírdogált, hogy ő nem mehet oda, nem nézheti végig, mikor az ország eladó lányai a lovagokkal, hercegekkel táncolnak, de talán még a királyfival is. Öreg dajkája könnyezve kérte a nagyapját, hogy csak egyszer, egyetlenegyszer szóljon Szegénykéhez egy-két jó szót, engedje meg, hogy szép ruhába öltözzön, s nagyapjával együtt elmehessen a bálba. Az öreg gróf kemény szíve nem hajlott a szóra. Rárivallt a dajkára, hogy többé említeni se merje előtte Szegénykét. A szolgahad meg kinevette, csúfolta az árvát. Menjen csak a libapásztorhoz, az az ő barátja! Mit keresne a fényes uraságok között? Szegényke meg is kereste a pajtását, s neki sírta el bánatát. A libapásztorfiú fogta a furulyáját, s hogy megvigasztalja, eljátszotta rajta a legeslegszebb, legvidámabb dalát. Fölszáradtak Szegényke könnyei, megfogta a pajtása kezét, s táncos léptekkel nekivágtak a szomszédos várkastély felé vezető útnak. A furulya tovább zengett, ők meg mentek, mentek, mint akiket várnak valahol, mögöttük feltartott fejjel ballagtak a libák.

Ahogy így furulyaszóra mendegéltek, egyszer csak összetalálkoztak egy ifjú lovaggal. A lovag megkérdezte tőlük, hogy merre van a várkastély, ahol a király vendégeskedik. A pásztorfiú azt mondta, hogy ők is oda tartanak, s ha a lovag nem veti meg a társaságukat, tartson velük.

Most már hármasban ballagtak tovább, a furulya meg mintha még vidámabban zengett volna, de talán még a nap is melegebben sütött, mióta ők összetalálkoztak. Az idegen lovag csak nézte, nézte Szegénykét, s annyira megtetszett neki, hogy azon nyomban feleségül kérte. De Szegényke csak nevetett.

– Ejnye, kedves lovag, kicsúfolna az egész világ, ha a mezítlábas, rongyos Szegénykét vennéd feleségül!

De a lovag tovább kérlelte. Mit bánja ő, ha nevetnek rajta, ne törődjék azzal Szegényke se! Szép szóval kérte, legyen a mátkája, s éjfélkor, mikor a legszebben szól a zene a bálteremben, jöjjön oda, úgy, ahogy van, mezítláb, rongyos ruhájában, a libákkal meg a pajtásával együtt, mert ő csak vele, Szegénykével akar táncolni a király előtt.

Szegényke hallgatott a lovag kérő szavára, s mikor éjfélt ütött az óra, benyitott a táncterembe. Mögötte szárnysuhogtatva a tizenkét fehér liba, s a menet végén a furulyázó pásztor lépdelt. Ámult-bámult az udvari nép, a király is felemelkedett trónusáról, s a trónus lépcsőjéről Szegényke elé sietett az ismeretlen lovag, aki nem volt más, mint a király egyetlen fia. Kézen fogta Szegénykét, apja elé vezette, s így szólt hozzá:

– Édesapám, itt van az én választottam, ő a mátkám, ő a legjobb, legszebb lány az országodban!

Ebben a pillanatban megszólalt a pásztorfiú furulyája, varázslatos, édes dal zengett, s a furulyaszóra Szegényke rongyos ruhája arannyal, ezüsttel hímzett selyemmé változott, aranyos-gyémántos korona csillogott a fején, a lábán atlaszcipőcske; a fehér libák meg – láss csodát! – hófehér selyembe öltözött apródokká változtak, s felsorakoztak Szegényke mögé. A király a szép mennyasszony elé lépett, s édes lányának szólította. Ekkor fölharsantak a harsonák, s az udvari dámák, a lovagok, a grófok ámuldozva súgtak össze:

– A királyfi a legjobb, a legszebb lányt választotta!

A libapásztor azonban eltűnt. Soha többé nem hallottak se felőle, se varázsszavú furulyájáról. Az öreg gróf meg, mit tehetett volna egyebet, behunyta a szemét, nehogy látni kelljen az unokáját, hiszen megesküdött, hogy soha, egyetlen pillantást sem vet rá. Visszament a várkastélyba, leült az ablak elé a vén karosszékbe, s szívében haraggal, szemében könnyel ismét a tenger felé fordult, s talán még máig is azt nézi.

Bartócz Ilona átdolgozása

A csillagruha

Grimm testvérek

Volt egyszer egy lányka; apja is, anyja is meghalt, s ő maga olyan nagy szegénységbe jutott, hogy már nem volt egyebe, mint az egy szál rajta levő ruhája meg a kezében egy darabka kenyér.

Gondolta szegény lányka, ha már nincs senkije, semmije, mit időzzék a faluban? Elindult hát, neki a világnak, az egy szál rajta való ruhában s kezében a darabka kenyérrel.

Ahogy megy, mendegél az országúton, szembejön egy öregember. Meglátja a lányka kezében a kenyeret, és azt mondja:

– Jaj, édes lelkem, három napja nem ettem, rettentően éhes vagyok! Kérlek, szánj meg egy darabka kenyérrel!

A lánykának megesett a szíve az éhes öregemberen, s odaadta neki a kenyerét.

Ment tovább, egyszer csak lát egy didergő kisfiút az út mentén.

Azt mondja a kisfiú:

– Jaj, kérlek, szánj meg engem, látod, majd megfagyok itt a hidegben, legkivált a fejem fázik.

A lányka odaadta a sapkáját a kisfiúnak, s ment tovább. Ahogy megy, mendegél, szembetalálkozik egy anyókával.

– Jaj, édes lányom – mondja az anyóka –, látod, milyen keserves sorsra jutottam, már egy öltő ruhám nincs, amivel a testemet befedhetném.

A lányka megszánta az anyót, levetette a ruháját, ráadta az anyókára, s ment tovább.

Ahogy megy, mendegél, talál az útfélen egy öreg koldust. Mutatja az öreg koldus a lábát:

– Jaj, édes lányom, látod, hogy föltörte a talpamat a köves út, menni se bírok tovább, csak ülök itt az útfélen a fagyban!

A lányka megszánta a koldust, levetette gyorsan a cipőjét és neki adta. Mezítláb ment tovább. De már így, cipő nélkül, ruha nélkül, nem akart tovább az úton menni, letért hát, be egy erdőbe.

Közben beesteledett, leszállt a sötétség. Megy a lányka az erdőben, egyszer csak hallja, hogy valaki sír, siránkozik a fák közt:

– Jaj, nekem, boldogtalannak, egy árva ing nem sok, de annyim sincsen, amivel fázó testemet fedezhetném!

A lányka nem is nézte, ki az, mi az; gyorsan lehúzta magáról az egy szál inget, amije volt, s odaadta annak a szegény siránkozónak. „Úgyis sötét van, nem lát senki, ellehetek ing nélkül is" – gondolta.

Azzal fölpillantott a magasba. Látta, hogy egyik csillag a másik után gyullad ki az égen. Aztán mintha az ég megmozdult volna, mintha egy kicsit megrázta volna magát; és a következő pillanatban elkezdtek zizegve hullani a csillagok. Ahogy hullottak, mindjárt össze is fonódtak, s a lányka, aki mindenét elosztogatta, egyszerre csak ott állt tetőtől talpig fényesen, zizegő, csillogó csillagruhában. A derekán pedig csillagkötény volt, és a csillagkötény zsebében egy halomnyi csillagokból való drágakő. A kislány soha többé nem látott ínséget, s holta napjáig gondtalanul élt a csillagpénzből.

Rónay György átdolgozása

Életige 2002. december

„Az Úr szolgálóleánya vagyok: történjék velem szavaid szerint."
(Lk 1,38)

Ezeket a szavakat mondta Mária isteni kalandjának kezdetén, amikor az angyal felfedte előtte Istennek azt a tervét, hogy ő lesz a Messiás édesanyja. Mielőtt azonban beleegyezett volna, meg akart győződni arról, hogy Isten valóban ezt akarja-e. Amint azonban megbizonyosodott erről, egy pillanatig sem habozott, szívből azonosult vele. Ettől kezdve mindig, teljes mértékben az Ő akaratára hagyatkozott, még a legfájdalmasabb, legtragikusabb helyzetekben is.

Mivel nem a saját akaratát tette, hanem Istenét, mivel teljes mértékben bízott abban, amit Isten kért tőle, boldognak mondja őt minden nemzedék (vö.: Lk 1, 48). Személyisége pedig oly mértékben kiteljesedett, hogy ő lett a Nő, a szó igazi értelmében.

Ha tehát Isten akaratát tesszük, annak az a gyümölcse, hogy megvalósítjuk személyiségünket, eljutunk a teljes szabadságra, létünk eléri igazi kiteljesedését. Ő ugyanis öröktől fogva elgondolt bennünket és szeretett minket, mindig ott voltunk a szívében. Isten előttünk is fel akarja fedni, hogy mit tervezett el rólunk; meg akarja ismertetni velünk igazi lényünket – ahogy Máriával tette. Mintha így szólna hozzánk: „Akarod, hogy belőled és egész életedből remekművet alkossak? Kövesd azt az utat, amelyet mutatok neked, és azzá válsz, aki mindig is voltál a szívemben. Mert én öröktől fogva elgondoltalak és szerettelek, kimondtam a nevedet. Azzal, hogy elmondom neked akaratomat, kinyilatkoztatom igazi énedet."

Isten akarata tehát nem kényszer, amely korlátoz bennünket, hanem iránt unk való szeretetének, rólunk alkotott tervének kinyilvánítása. Magasztos, mint Ő; vonzó és magával ragadó, mint az Ő arca: maga Isten az, aki nekünk ajándékozza önmagát. Akarata olyan, mint egy aranyszál, egy isteni vezérfonál, amely átmeg átszövi földi és másvilági életünket. Az örökkévalóságtól az örökkévalóságig ível: Isten elméjéből indul, végigvezet a földi életen, és a Mennyországban folytatódik.

Isten azonban terve teljes megvalósulásához kéri az én és a te beleegyezésedet, ahogyan Máriától is kérte. Csak így valósulhat meg az az ige, amelyet rólam és rólad kimondott. Ezért mi is, mint Mária, meghívást kaptunk arra, hogy ezt válaszoljuk:

„Az Úr szolgálóleánya vagyok: történjék velem szavaid szerint."

Természetesen nem mindig világos, hogy mi az akarata. Ahogy Mária tette, nekünk is kérnünk kell a fényt, hogy megértsük, mit kér tőlünk. Jól, teljesen nyitottan kell hallgatnunk Isten bennünk szóló hangjára. Ha szükséges, tanácsot kell kérnünk valakitől, aki segíteni tud nekünk. Ha viszont egyszer megértettük, hogy mit akar, mondjunk azonnal igent. Ha ugyanis felismerjük, hogy az Ő akarata a lehetséges legnagyobb és legjobb dolog az életünkben, akkor majd nem beletörődéssel fogadjuk, hogy Isten akaratát „kell" tennünk, hanem örülni fogunk annak, hogy megtehetjük, amit kíván, a tervei szerint élhetünk, hogy megvalósuljon mindaz, amit elgondolt rólunk. Ez a legjobb és a legbölcsebb, amit tehetünk.

„Az Úr szolgálóleánya vagyok" – Máriának ez a mondata egyben a mi szeretettel teli válaszunk is Isten szeretetére. Ezek a szavak megtartanak bennünket abban, hogy mindig Isten felé forduljunk, hallgassuk Őt, engedelmeskedjünk Neki; azzal az egyetlen vággyal, hogy teljesítsük akaratát, és így olyanná váljunk, amilyennek Ő szeretné.

Ennek ellenére néha előfordul, hogy abszurdnak látszik, amit tőlünk kér. Úgy tűnik, jobb lenne másként cselekedni, szeretnénk saját kezünkbe venni életünket, egyenesen tanácsot szeretnénk adni Istennek, sőt meg akarjuk mondani neki, hogy mit tegyen és mit ne. De ha hiszek abban, hogy Isten a szeretet, és bízom Benne, akkor tudom, hogy a javamat és mások javát szolgálja mindaz, amit számomra és a körülöttem lévők számára készített. Tehát átadom magam akaratának, teljes bizalommal reá hagyatkozom, egész valómmal azt teszem, míg eggyé nem válok vele. Mert tudom, hogy ha befogadom az Ő akaratát, ezzel Őt magát fogadom be, Őt ölelem magamhoz, Belőle táplálkozom.

El kell hinnünk, hogy semmi sem történik véletlenül. Nem hiábavaló semmilyen örömteli, semleges vagy fájdalmas esemény, semmilyen találkozás, családi, munkahelyi vagy iskolai helyzet, fizikai vagy erkölcsi állapot. A különböző események, helyzetek vagy emberek Isten üzenetei számunkra. Mindezek hozzájárulnak Isten tervének megvalósulásához. Ezt a tervet lassan-lassan, napról napra fogjuk felfedezni, ha úgy tesszük az Ő akaratát, mint Mária.

„Az Úr szolgálóleánya vagyok: történjék velem szavaid szerint."

Hogyan éljük tehát ezt az igét? Igent mondani Isten igéjére konkrétan azt jelenti, hogy minden pillanatban maradéktalanul és jól teszszük meg azt, amit kér tőlünk. Egészen bele kell merülnünk az adott tevékenységbe, elfelejtve minden mást, elveszítve azokat a gondolatainkat, vágyainkat, emlékeinket és tennivalóinkat, amelyek másra irányulnak.

Minden alkalommal, amikor Isten akarata fájdalmas, örömteli vagy közömbös számunkra, ezt ismételhetjük: „történjék velem szavaid szerint", vagy azt, amit Jézus tanított nekünk a Miatyánkban: „legyen meg a te akaratod". Mondjuk ezt minden cselekedetünk előtt: „történjék", „legyen meg". Így pillanatról pillanatra kövenként állítjuk össze életünk csodálatos, egyedülálló és megismételhetetlen mozaikját, melyet az Úr öröktől fogva elgondolt számunkra.

Chiara Lubich

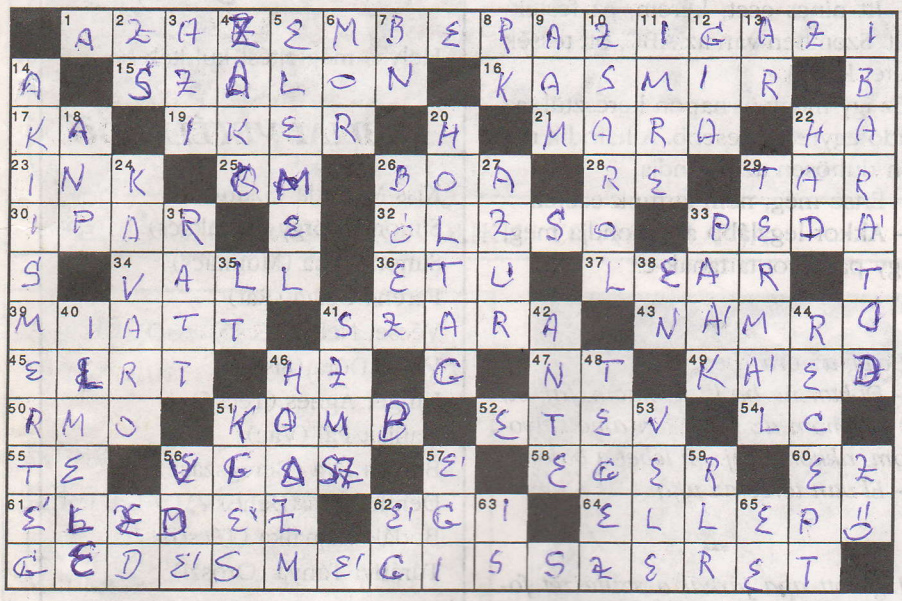

A feladványban egy közmondást rejtettünk el. Beküldendő a vízszintes 1. és a függőleges 14. A megfejtéseket KERESZTREJTVÉNY felirattal a szerkesztőség címére kéjük beküldeni 2003. január 6-ig.

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: A. E. Z. I. B. T. 15. Képzőművészeti kiállítás helyisége. 16. Finom (indiai) gyapjúszövet. 17. Egy fél baka! 19. Ilyen testvérek is vannak. 21. Mariann becézve. 22. Feltéve. 23. Tinta angolul. 25. Kóma vég nélkül! 26. Óriáskígyó. 28. -ra párja. 29. Kopasz. 30. Mesterség, kézművesség. 32. Fordítva: bomló. 33. Pedál vég nélkül! 34. Meggyőződéssel hisz, állít valamit. 36. Fordítva: focicsapat (Újpesti Torna Egylet). 37. Shakespeare királya! 39. Valami végett. 41. Fordítva: népi hosszmértékegység, a hüvelykujj és a kisujj hegye közti távolság. 43. Fordítva: egyes állatoknak az orr és a felsőajak megnyúlásával keletkezett hosszú, hajlékony testrésze. 45. Fordítva: fa angolul. 46. Haza egyneműi! 47. Nyert szélei! 49. Fordítva: diák régiesen. 50. R. M. O. 51. Járműveknek, embereknek egyik partról a másikra szállítását végző jármű. 52. Teve betűi keverve. 54. Lóca mássalhangzói. 55. Személyes névmás. 56. Gyertya alapanyaga. 58. A város, ahol a legtöbb kispapunk tanul. 60. Mutató névmás. 61. Kezd magához térni. 62. Ilyen csiga is van. 64. Színültig befedő.

FÜGGŐLEGES:

2. Kettős mássalhangzó. 3. Fordítva: Izabella becézve. 4. Kiskabát. 5. Elcsór. 6. Fordítva: Régen elpusztult építmény maradványa. 7. Bont páratlanai! 8. Rak szélei! 9. A. A. M. 10. Fenyegetésével pénzt követel. 11. Szent István király fia. 12. G. I. A. 13. Arc vég nélkül! 18. Nap betűi keverve. 20. Folyó vagy kisebb vízfolyás lekapcsolódott ága, amelyben a víz áll. 22. Katonaság, hadsereg. 24. Edényben valamit körbe-körbe forgató. 26. B. Ó. E. Z. 27. Élénk, tündöklően világoskék. 29. Gyógyfürdő. 31. Rakott szélei! 33. Kapa betűi keverve (ék. h.). 35. Lét szélei! 38. Enyv vég nélkül! 40. Fordítva: Ellopja. 41. Szemész mássalhangzói! 42. Antenna vég nélkül! 44. Étel elkészítési módjának a leírása. 46. Hozam betűi keverve! 48. Nyílvesszők tárolására készült hordozható tok. 51. Kellemes látványt nyújtó táj. 53. Az ő személyével együtt. 56. Véd betűi keverve! 57. Ilyen áldás is van! 59. R. L. R. 62. Lángol. 63. Szintén. 65. Dupla E!

CSA

Az előző szám keresztrejtvényének megfejtése:

Olyan az ember, mint a lehelet, napjai elenyésznek, mint az árnyék.

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

Folytatjuk bibliai vetélkedőnket. Mindenkit buzdítunk, hogy kapcsolódjon be a játékba. A nyertesek között értékes könyveket sorsolunk ki.

Lukács evangéliumából

1.) Hogy hívták Keresztelő János apját?

a) Zakeus.
b) Zakariás.
c) Zebedeus.

2.) Folytasd az idézetet!

„Boldogok vagytok, ti szegények, ...”

3.) Ki kente meg a farizeus házában Jézus lábát kenettel?

a) A farizeus.
b) A farizeus szolgái.
c) Egy bűnös asszony.

4.) Folytasd a mondatokat!

a) Kérjetek és..... .
b) Keressetek és..... .
c) Zörgessetek és..... .

5.) Rakd időrendi sorrendbe a következő eseményeket!

a) Jézust ecettel kínálták.
b) Ruháira sorsot vetettek.
c) Azt mondták neki, hogy ha ő a zsidók királya, akkor szabadítsa meg magát.

A megfejtéseket 2003. január 6-ig küldjétek be a szerkesztőség címére!

Jó szórakozást!

HUMOR

Bemegy egy csontváz a kocsmába.
– Kérek egy nagy sört és egy felmosórongyot.

***

– Katona, boldog maga a seregnél?
– Jelentem, igen, őrmester úr.
– És mi volt civilben?
– Még ennél is boldogabb.

***

– Mitől lila a Milka-tehén?
– Szorítja a kolomp a nyakát.

***

Két párna beszélget:
– Nagyon fáj a hátam.
– Csak nem megemelted magad?
– Dehogy, csak huzatot kaptam.

***

– Melyik az az állat, amelyik halála után még ezret fordul?
– Grillcsirke.

***

– Melyik az háziállat, amelynek nyomása, ellenállása és fázisszöge van?
– A Bar-Ohm-Fi.

Bemegy egy ember a festékboltba.
– Ecetet kérek!
– Itt nincs ecet, kérem, ez festékbolt. Szemben van az ABC, ott tessék ecetet kérni!
Ez így megy öt napon keresztül, az eladó egyre idegesebb. A hatodik napon dühösen azt mondja:
– Értse meg, nem tartunk ecetet!
– Akkor legalább azt mondja meg, hogy pamacot tartanak-e?

***

Beteg az orvoshoz:
– Doktor út, ha itt nyomom, fáj, ha ott nyomom az is fáj, ha amott nyomom, akkor is fáj. Mi lehet a bajom?
– El van törve az ujja.

***

Izgatott apa járkál a szülészet folyosóján.
Kinyílik az ajtó és kilép az orvos.
– Doktor úr, kisfiam született?
– Nem, uram - mondja az orvos.
– Hanem???

***

– Mi az, ami a szádban van és indexel?
– Orbit rágó. Épp most előzi meg a fogszuvasodást.

Helyes válaszok az előző szám bibliai vetélkedőjében feltett kérdésekre

1.) Hová küldte Jézus a leprást, miután meggyógyította?
b) a paphoz

2.) Folytasd az idézetet!
„A szombat lett az emberért, és nem az ember a szombatért."

3.) Kinek vétette fejét Heródes?
a) Jánosnak

4.) Mit követett el Barabás?
b) gyilkosságot

5.) Tedd időrendi sorrendbe a mondatokat!
1.) b) Megparancsolta a tanítványainak, hogy szálljanak bárkába.
a) Jézus felment a hegyre imádkozni.
c) Kísértetnek nézték, amint a tengeren járt.

2.) c) Kisgyermekeket vittek hozzá..
b) Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket!
a) Aki nem fogadja Isten országát úgy, mint egy kisgyermek, nem megy be oda.

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Kiss Melinda (Szürte)
Simon György (Munkács)
Simon Anna (Munkács)
Ferenc Beáta (Rát)
Vécsei Nelli (Técső)
Varga Dóra (Sislóc)
Langer Ágnes (Técső)
Hafiják Pál (Vác)
Butella Éva (Beregszász)
Demkó Éva (Bene)
Bodák Hajnalka (Técső)
Turányi Tánya (Oroszi)

KERESZTREJTVÉNY

Kiss Melinda (Szürte)
Csoknádi Marietta (Munkács)
Kalitics Erika (Munkács)
Simon Anna (Munkács)
Mészáros Györgyi (Técső)
Molnár Csaba (Ungvár)
özv. Kertay Sándorné (Borzsova)
Oltvai Károly (Ungvár)
Kótyuk Erika (Gálocs)
Vécsei Nelli (Técső)
Varga Dóra (Sislóc)
Butella Éva (Beregszász)
Demkó Éva (Bene)
Kalsza Krisztián (Kincses)
Bodák Hajnalka (Técső)

Könyvjutalomban részesült:
Demkó Éva (Bene)

Gratulálunk!

Egy fiatal lány izgatottan térdel be a gyóntatószékbe
– Atya, nagy bűnt követtem el ma reggel. Belenéztem a tükörbe, és azt láttam, hogy nagyon szép vagyok. Ugye, nagy bűn volt?
– Nem, lányom, nem bűn volt, hanem tévedés...

***

– Jean, mi volt ez a nagy csattanás?
– Hasad a hajnal, uram.